De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

JAARG. 56. KAAPSTAD, DONDERDAG, 9 DECEMBER 1886. NO. 4,819.

Aan onze Inteekenaren te Molteno.

De Heer H. R. A. PUTH heeft de agentuur van ons Blad voor Molteno op zich genomen.

HOFMEYR & REGTER.

December 1886.

SCHOUWBURG "AURORA."

VOORSTELLING

Op (Vrijdag), 10 Dec. 1886, zal worden opgevoerd

DE MONTFORDTS,

DRAMA IN 5 BEDRIJVEN,

EN

Zwarte Kapitein,

BLIJSPEL IN 1 BEDRIJF.

De voorstelling zal worden gehouden in de Zaal in de Pleinstraat. Aanvang te 8 ure. Toegangskaarten, à 2s. 6d, zijn verkrijgbaar bij J. A. DE VRIJK, Loopstraat, en aan de Zaal.

KOLONIALE Boedelkamer en Trustmaatschappij.

Finale Verkooping

TE

KAZERNESTRAAT,

VAN

HUISRAAD

EN

KANTOOR MEUBELEN, BRANDKAST,

ENZ. ENZ. ENZ.

In den Insolventen Boedel van ROBERT WARNER.

OP VRIJDAG, 10 DEZER,

Zal worden verkocht, als boven,

Ameublement, 3 Cheffonieres, Muziekstoel, Voorkamer Stel, Werktafel, Spiegels, Lampen, Muziekdoos, Tafels, Matten, Gordijnen, Palen, 16 Schilderijen, Vazen, Klok, Dinner Stel, Sofa, Leuningstoelen, Kinder Stoelen, Waterkokers, Kasten, Ledekanten en Beddegoed, Kleedtafel, Waschtafel, Kookwerk, Hoedenrak, enz., enz.

KANTOORMEUBELEN, ENZ.

Zaatwoods Drievoud Patente Brandkast, Kajatenhouten Lessenaar, Kopiëer-Pers, Kast voor Schrijfbehoeften, 2 Boekkasten, Kajatenhouten en andere Tafels, Toonbank met Monster-Rak, enz.

Verkooping te 10 ure v.m.

G. W. STEYTLER, } Gez.
W. BERG, } Curatoren.

Kaapstad, 6 Dec. 1886.

L. P. CAUVIN & Co., *Afslagers.*

KENNISGEVING.

Paarl en Drakenstein Goud en Exploratie Maatschappij (Beperkt.)

HIERMEDE geschiedt kennisgeving dat eene Speciale Vergadering van Aandeelhouders in bovengenoemde Maatschappij gehouden zal worden, in de Raadzaal alhier, op DONDERDAG, 9 DEZER, om 4 uur 's namiddags, ten einde van Directeuren een verslag te ontvangen van de bezigheid der Maatschappij en om in overweging te nemen de wenschelijkheid om het kapitaal van genoemde Maatschappij te verhoogen, door uitgifte van een additioneel getal aandeelen, of op zoodanige andere wijze als besloten zal worden door de meerderheid van Aandeelhouders tegenwoordig op zoodanige vergadering en voor het afdoen van andere bezigheid in verband met gezegde Maatschappij.

J. F. P. PEROLD,
Secretaris.

Paarl, 2 December 1886.

KLAPPERTJES.

DE Ondergeteekenden bieden bovenstaande aan tegen lage prijzen.

WARNER & Co.

KLAPPERS.

(KOKOSNOTEN)

DE Ondergeteekenden bieden bovengemelde aan tegen lage prijzen, op aankomst binnen eenige dagen.

WARNER & Co.

J. S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen geleverd, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Rozestraat, Kaapstad.

KENNISGEVING.

Kantoor van den Civielen Commissaris, Kaapstad, 4 Oct. 1886.

ALLE degenen die eenige objectie hebben tegen den Verkoop, onder Artikel XVIII van Wet No. 14 van 1878, aan den heer H. CLOETE, J.zoon, van den grond hieronder beschreven, worden verzocht hun objecties in te zenden, overeenkomstig Artikel XX, bij den Landmeter Generaal, vóór of op 15 October 1886.

H. R. HORNE,
Civiele Commissaris.

BESCHRIJVING VAN BOVENSTAAND STUK GROND.

Groot 5 morgen, 502 vierk. roeden, begrensd ten noordoosten door "Alphen" ten zuidoosten door "Schildpadvlei" en ten westen door "Silverhurst," gelegen in het veldkornetschap Constantia, Kaapsche Afdeeling.

KENNISGEVING.

WIJ Ondergeteekenden geven kennis dat wij niemand zullen toelaten op onzen Grond PATRIJSFONTEIN te JAGTEN of eenige andere overtreding te doen.

J. G. F. VAN NIEKERK.
PHILIP BRIERS.
JACS. BOSMAN.

Joostenberg, 1 Dec. 1886.

Tweede Klas Publieke School, Tulbagh.

DE Betrekking van HOOFDONDERWIJZER is vacant.

APPLICATIES worden gevraagd tot op den 26STEN DECEMBER 1886.

De Applicatie moet vergezeld gaan van getuigschriften van bekwaamheid en goed gedrag.

Degelijke kennis van de Nederlandsche taal is een noodzakelijk vereischte.

Salaris £150 per jaar, met Vrije Woning.

Werkzaamheden te beginnen den 10den Januarij 1887.

D. J. PIENAAR,
Voorzitter.

P.S. Aan het Adres van den Wel-Ed. Heer

P. J. MARAIS,
Sec., Tulbagh.

Pacht van den Houwhoek Tol, Afdeeling Caledon, voor het jaar 1887.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving, dat verzegelde TENDERS, gerigt aan den Voorzitter van den Afdeelingsraad van Caledon, en gemerkt "Tenders voor Tollen," zullen worden ingewacht ten Kantore van den Afdeelingsraad, Caledon, tot op *ZATURDAG, 18 DEZER,* ten 10 ure v.m., voor de Inkomsten van den Tol, ontvangbaar te Houwhoek, voor een Jaar, 1887 (zeven), en indien er geen bevredigende Tender wordt ontvangen, zal dezelve per Publieke Veiling op denzelfden dag worden aangeboden.

De Huur moet punctueel elk kwartaal worden betaald, en er worden Twee Borgen geëischt voor de behoorlijke volvoering van het kontrakt.

De Raad verbindt zich niet den hoogsten of eenigen Tender aan te nemen.

Verdere bijzonderheden zijn te vernemen op aanzoek bij den Ondergeteekende.

Kantoor van den Afdeelingsraad, Caledon,
6 December 1886.

H. J. DEMPERS,
Secretaris.

WEGGELOOPEN, op den 8sten November, EEN KLEINE BOESMAN, met den naam van ANDRIES, omtrent 3 en een halve voet lang, met een zwart fluweelen broek en een vaal baatje aan en een klein kepje op. Heeren en Vrienden gelieven zoo goed te zijn om dadelijk kennis te geven waar zulk een jongen mogt aankomen, aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

J. J. DE WIT,

Zandgat, P.O. Riebeek West.

ZUID-AFRIKAANSCHE KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om des anderen Woensdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Dec. 8.—"DRUMMOND CASTLE," Kapt. J. WINCHESTER, via Lissabon.

Dec. 22.—"PEMBROKE CASTLE," Kapt. J. B. HARRISON, via St. Helena en Madeira.

1887

Januarij 5.—"ROSLIN CASTLE," Kapt. J. C. ROBINSON, via Lissabon.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

ANTH. M. DE WITT

ARCHITECT, ENZ.

Kantoor, CREWES' GEBOUWEN, KAAPSTAD.

KOEIJEN! KOEIJEN! KOEIJEN!

DE Ondergeteekende zal verkoopen per Publieke Veiling, zonder Reserve, aan de beroemde Veeplaats ZANDGAT, gelegen aan den negenden Mijlsteen, Kaapsche Afdeeling, nabij D'Urban Weg Spoorweg Station, op

Maandag, 13 December,

TE 11 URE,

23 *KOEIJEN,* van *HOLLANDSCH* en *AYRSHIRE* gekruisd ras, sommige in volle melk, en andere staande binnen kort te kalven, van Kerry en Hollandsche Bullen.

19 *KERRY KOEIJEN,* sommige in volle melk en andere staande binnen kort te kalven.

1 *KERRY BUL,* 3 jaren oud, (Pik Zwart van kleur).

13 *TREKOSSEN.*

8 *OPREGTGETEELDE KOLBLOED SPEENVARKENS,* 10 weken oud.

20 *JONGE GANZEN,* juist geschikt voor Kerstmis.

☞ Onder de hierboven geadverteerde Koeijen zijn sommige opregtgeteelde Friesche (Hollandsche) en Kerry Koeijen.

De Verkooping biedt een prachtige kans aan Veefokkers, om goed bloed en Melkgevende soorten onder hun Vee te brengen. Melkboeren zullen ook een kans hebben om Koeijen die op droog worden staan te vervangen, en private Familien zullen een kans hebben zooals nog bijna nooit een is aangeboden om uitstekend goede Koeijen te koopen voor Huishoudelijk gebruik, daar er eenige prachtige Kerry Koeijen zijn onder die welke verkocht zullen worden. En laatst maar niet het minst:

Alles zal zonder reserve worden verkocht.

Ververschingen zullen worden verschaft.

N.B.—Karren zullen aan Durban Weg Station zijn om Koopers naar de Verkooping KOSTELOOS te vervoeren.

JOHN A. WELCH, Afslager.

Vendukamers, 15, Kortemarkstraat, Kaapstad.

EXECUTEURSKAMER.

In den Insolventen Boedel van J. G. en P. G. LOUBSER, van Zwartwater, nabij Darling.

DE kostbare en wijdberoemde Plaats "ZWARTWATER," tezamen met de Levende Have, Produkten, Losgoed, enz.

ZAL PER PUBLIEKE VEILING WORDEN VERKOCHT,

Op Dingsdag, 25 Januarij 1887.

Verdere bijzonderheden in toekomstige Advertenties.

F. J. BROERS, Secretaris.

DE PAARL-PRETORIA GOUDMIJN EN EXPLORATIE MAATSCHAPPIJ, BEPERKT.

VOORLOOPIG COMITE:

Paarl	Pretoria
P. H. FAURE,	N. J. SMIT,
J. F. PEROLD,	H. J. SCHOEMAN,
D. F. DU TOIT en	J. S. MARAIS en
Dr. JOS. HOFFMAN.	S. J. DU TOIT.

BANKIERS:—Paarl, De Paarlsche Bank; Pretoria, De Standard Bank.

T. N. DE VILLIERS, Solicitor.—CARL UECKERMANN, Jr., Temp. Secretaris.

HET Kapitaal der Maatschappij bestaat uit £60,000 in Aandeelen van £1 elk; waarvan £25,000 bestemd is voor 100 Claims op de plaats Langlaagte (£19,000 in ten volle opbetaalde Aandeelen en £6,000 kontant) en de balans voor het aankoopen van Machineriën, enz., en het ten uitvoer brengen van de andere exploratie doeleinden der Maatschappij.

De Proefnemingen door den heer DAWSON in Sept. en Oct. met kwarts van de plaats toonen de volgende resultaten:—No. 1 Goud per ton 2 oz. 11 dwt. 14 grs.; No. 2 dito 13 oz. 14 dwt. 9 grs.; No. 3 dito 1 oz. 6 dwt. 3 grs.

Dr. HAHN's rapport omtrent kwarts uit de Claims van de Maatschappij luidt als volgt:

Het monster bevattende de 7 specimens werd fijn gemaald en gewasschen. Het Goud er uit gehaald was zeer fijn, gelijk stof en bedraagt 17 dwt. 19 grein per ton. Het monster bestaande uit specimens 3 en 6 was zeer rijk. Het Goud van deze monsters is niet zoo bijzonder fijn als in het eerste monster, en kan derhalve gemakkelijk uitgewasschen worden. De hoeveelheid goud van dit monster verkregen bedraagt bijna twee en een vijde onsen per ton.

De volgende Assays van Kwarts uit voormeld Eigendom zijn genomen door den heer WILLIAM E. DAWSON, F.C.S., Gouvernements Analyst en Assayeur, en liggen ter bezigting ten Kantore van den Secretaris.

No. 1. MAINRIF KWARTS van 15 voet diepte, het Rif nog steeds a's op de oppervlakte, ruim 10 voet 6 duim dik, levert 1oz. 11 dwt. 8 gr. per ton.

No. 1*a*. Dezelfde, 25 voet diepte, dezelfde breedte, levert 2 oz. 11 gr. per ton.

No. 2. ROODE KWARTS van de oppervlakte slechts even geopend, ruim 30 voet breed, levert 9 oz. 2 dwt. 12 gr. per ton.

No. 3. RIF No. 3, Mainrif blok claims, gemiddeld 3 voet breed, kwarts van 4 voet diepte, levert 5 oz. 4 dwt. 12 gr. per ton.

No. 4. Kwarts van een der 17 Riffen in het onderste blok claims, gemiddeld 12 voet breed, op 14 voet diepte, levert 2 oz. 11 gr. per ton.

No. 5. Dezelfde, op eene andere plaats 8 voet diepte, levert de kwarts 2 oz. 8 dwt. 7 gr. per ton.

De termen van opbetaling op Aandeelen zijn als volgt:—2s. 6d. per Aandeel bij aanvrage, 2s. 6d. bij toekenning, 5s. een maand na toekenning en de balans in paaijementen van niet meer dan 5s. elk, betaalbaar na kennisgeving van eene maand vooraf, en niet korter dan 3 maanden na elkander.

Applicaties voor Aandeelen zullen ontvangen worden door den Secretaris te Pretoria en door de volgende personen:—

Paarl, DE VILLIERS, FAURE & Co., J. F. P. PEROLD en D. F. DU TOIT & Co.

Bloemfontein, C. BORCKENHAGEN; Kaapstad, JOHAN JANSEN & Co.; Kimberley, D. J. HAARHOFF; Port Elizabeth, FAIRBRIDGE, PETTIT & Co.; Pietermaritzburg, VAUSE & PAYNE; Philippolis en Fauresmith, J. G. LOUW (Reeboksfontein).

Op verzoek van personen in distrikten buitenaf en ten einde het publiek in staat te stellen voordeel te trekken van exploratiën die later gemaakt zijn en nog zullen gemaakt worden, is de tijd voor het nemen van Aandeelen verleugd en zullen de lijsten sluiten op 15 Dec. en te Pretoria op 31 Dec.

☞ Voor meer bijzonderheden wordt verwezen naar den volledigen Prospectus vroeger gepubliceerd, en waarvan exemplaren ter inzage liggen aan het kantoor van dit blad.

GRAVEN! VORKEN! GRAVEN!

DE WAAL EN DE KOCK,

24 BURGSTRAAT, KAAPSTAD

LANDEN NU:

GRAVEN.

PARKES, Kaapsche, Diamond, Shamrock, Socket & Strapped LYNDONS Patent—LUCAS' Kaapsche, Socket, enz., enz.

SPITVORKEN.

4, 5 en 6 Tanden, Superieure qualiteit.

LEDEKANTEN.

Katels, Fransche, Halfkap, Vollekap, Tent.

Timmermans, Wagenmakers en Smidsgereedschappen

De allerbeste qualiteit tegen verminderde Prijzen.

ASSEN EN VEEREN.

Kar, Wagen, Schotsche Kar, Cab-, enz.

EN EEN GROOTEN VOORRAAD

ALGEMEENE IJZERWAREN.

PUBLIEKE VERKOOPING

OP HET DORP

MALMESBURY.

DE Ondergeteekenden zullen alhier op het Dorp,

Op Maandag, 20 December aanst.,

PUBLIEK VERKOOPEN,

Voor Rekening van den Heer N. C. K. VAN EIJSSEN, aan zijne Woning,

DE ONDERVOLGENDE

Levende Have en Losse Goederen,

BESTAANDE UIT:

LEVENDE HAVE, ALS,

1 Schimmel Hengst, 2 jaren oud
1 Zwarte Merrie, 2 jaren oud, beiden uit den beroemden Hengst "Lafayette"
1 Paar Bruine Karpaarden, Ruins, 6 jaren oud
1 Bruin Rijpaard, geschikt voor alle einden
8 Vette Slagtossen
2 Eerste Klasse Melkgevende Koeijen
3 „ „ Koeijen (bezet)
4 „ „ Vaarzen (bezet)
1 Jonge Bul.

LOSSE GOEDEREN, ALS,

1 Afslaan Kapkar
1 Open Kar op Veeren (nieuw)
1 Schotsche Kar op Veeren
2 Paar Voortuigen
2 „ Achtertuigen, waarvan 1 nieuw
2 Zadels en Toomen, waarvan 1 nieuw
1 Geweer (Breechloader)
1 Voermachine
1 Kleine Ploeg, voor 2 Paarden.

ALSOOK:

60 Mudden Zaad Haver, en wat verder op den dag der Verkooping zal worden aangeboden.

N. C. K. VAN EIJSSEN.

Malmesbury, 6 December 1886.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

EXECUTEURSKAMER

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED,

LOSSE GOEDEREN, ENZ.,

NABIJ SUTHERLAND,

AFDEELING VAN FRASERBURG.

In den Insolventen Boedel van BREGGIE ELIZABETH THERON, geb. MARITZ.

ZAL WORDEN VERKOCHT OP DE PLEK,

Op Dingsdag, 14 December aanst.,

TEN 10 URE V.M.

1. Zekere Eeuwigdurende Erfpachtplaats genaamd "ROGGEKLOOF," gelegen nabij Sutherland, in de Afdeeling Fraserburg, Veldkornetschap Voorste Omtrek van "Midden Roggeveld" groot ongeveer 4,295 Morgen.

Dit Eigendom, waarop de gewone Boerderijgebouwen zijn opgerigt, is goed voorzien van water, en is bij uitstek geschikt voor Schapen en Groot Vee.

2. De LOSSE GOEDEREN, bestaande uit Wagen, Kar, Koeijen, Boerderijgereedschappen, Huisraad, enz.

BONUS! BONUS!

C. C. DE VILLIERS, } Gez.
F. J. BROERS, } Curatoren.

W. F. MARITZ, Afslager,

Frischgewaagd te Koop,

Alom bekend als een der beste, grootste en fraaiste Plaatsen,

IN DE NABIJHEID VAN PIKETBERG WEG STATION,

Distrikt Tulbagh gelegen, geschikt voor alles, met Groot Berg Rivier er door loopende.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL

Op Woensdag, 22 December 1886,

TEN 10 URE,

DOEN VERKOOPEN,

1. De Plaats FRISCHGEWAAGD, groot 4,300 Akkers (2,150 Morgen),
2. Half Aandeel in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats ZANDLEEGTE, 1,420 Akkers (710 Morgen),
3. DE OOGST, zeer fraai, van 15 mudden Koorn, 55 Haver, 3 Rog en 1 Garst,
4.—50 Fraaije geleerde en ongeleerde Muilezels, uit den beroemden "Albert,"
2 Opregte Ezelhengsten, zeer goed, 25 Paardenmerries,
20 Slagt- en Trekossen, 20 Koeijen, 1 opregte Bul, H.R. 2 prijzen getrokken,
400 Merino Ooijen, 10 do. Rammen,
5.—82 IJzeren 3 duims Pijpen, tot Waterleiding, en alles verder tot eene Boerderij behoorende, alsmede Vaatwerk Ouden en Jongen Wijn.

P. D. MIJBURGH.

Cloetesdal, 23 November 1886.

De heeren J. W. Moorrees, Jr. & Co., Vendu-Administrateurs.

Zuid Afrikaansche Associatie voor de Administratie en Beredderíng van Boedels.

In den Insolventen Boedel van DANIEL JACOBUS OBERMEIJER.

DE Ondergeteekende zal doen verkoopen, per Publieke Veiling, op de plek,

OP ZATURDAG,

11 DEZER,

Ten 10 ure v.m.

1. ERVEN Nos. 68, 69, 72, op Plans Nos. 1 en 2, gelegen te Prince Alfreds Hamlet, nabij het Dorp CERES, met een rieflijk WOONHUIS, Tuin goed beplant met Vruchtboomen, en kostbare Zaailanden.

2. ERF F, gelegen als boven, met een uitmuntend HUIS, enz., enz.

Alsook een Open Kar.

W. F. STAMPER,
Eenig Curator.

Kaapstad, Kerkplein,
1 December 1886.

BENOODIGD.

Rockland Seminarium, Cradock.

1. EEN PRINCIPAAL voor bovengemelde Inrigting tegen een Salaris van £100 per jaar, met vrijen Kost en Inwoning. Applicanten moeten in staat zijn leerlingen op te leiden voor de Elementaire- en Honeurs Examens.

2. EENE ASSISTENT-ONDERWIJZERES, tegen een Salaris van £70 per jaar, met Vrijen Kost en Inwoning. Applicanten moeten in staat zijn het Hollandsch grondig te Onderwijzen.

Applicaties, tezamen met certificaten van bekwaamheid en andere getuigschriften, zullen door den Ondergeteekende worden ontvangen niet later dan 15den December 1886.

Werkzaamheden te beginnen (indien mogelijk) met de heropening der Scholen in Januarij 1887.

H. S. J. KRUGER,
Voorzitter.

Cradock, 1 Nov. 1886.

Paarlsche Opvoedings Instituut

(VAN DE EERSTE KLASSE).

Onderwijzer Benoodigd,

AANZOEKEN voor de betrekking van Hoofd Onderwijzer zullen ingewacht worden tot DINGSDAG, DEN 21STEN DECEMBER. Salaris £250 per jaar met vrije Woning, en een groot Stuk Tuingrond.

Eene grondige kennis van de Hollandsche Taal zal eene aanbeveling zijn.

Het wordt verwacht dat Kostleerlingen zullen worden aangenomen tegen een billijken prijs.

Men vervoege zich bij den Voorzitter Ds. VAN DE WALL, of bij den Secretaris

J. S. MARAIS, D. zn.

Paarl, 30 November 1886.

SHERIFF'S SALES.

DISTRICT OF PAARL.

In the Suit between the Assistent Treasurer of the Colony, Plaintiff, and JACOBUS JOHANNES DU PRE, Defendant.

IN execution of the Judgment of the Supreme Court in above Suit, a Sale will be held at the Defendant's Residence, Groot Drakenstein, in said District, on Thursday, the 16th day of December, 1886, at 10 o'clock, of the following, viz.:—9 Stukvats, 8 Fermenting Tubs, 4 Leaguers, and sundry Fustage.

JOHN J. GRAHAM,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
3rd December, 1886.

DISTRICT PAARL.

In Zake tusschen den Assistent Thesaurier, van de Kolonie, Eischer, en JACOBUS JOHANNES DU PRE, Verweerder.

IN Executie van Gewijsde van het Hoog Geregtshof in de bovengemelde Zaak, zal Verkooping worden gehouden aan de woonplaats van Verweerder, in het gezegde District, op Donderdag, den 16den December 1886, te 10 ure, van het volgende, namelijk:—9 Stukvaten, 8 Gistkuipen, 4 Leggers en verscheidene andere Vaten.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw,
3 December 1886.

De Heer W. HERMANN,

PHOTOGRAAF,

STALPLEIN,

HEEFT, om zijne Buitenvrienden te gemoet te komen, zijn prijzen verminderd als volgt:—*Cartes,* half dozijn, 10s.; dozijn, 15s.; *Kabinets,* half dozijn, £1; dozijn, £1 10s.

ISAAC HORAK DE VILLIERS

PROCUREUR, NOTARIS PUBLIEK,

Conveyancer en Gezworen Translateur BIJ 'T HOOG GEREGTSHOF.

Kantoor: No. 19, ADDERLEYSTRAAT KAAPSTAD.

VERKOOPINGEN.

„ 9.—Klapmuts Statie, Ossen, Paarden en Ezels,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
„ 10.—Kazernestraat, Kaapstad, Huisraad en Kantoormeubelen, in den insolventen boedel van R. Warner,—L. P. Cauvin & Co., afslagers.
„ 11.—Prince Alfred Hamlet, nabij het Dorp Ceres, Vastgoed, in den insolventen boedel van D. J. Obermeijer,—H. Carson, Afslager.
„ 11.—Roberts Vallei, Franschhoek, afdeeling Paarl, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van M. E. Hugo,—J. S. Marais & Co., Afslagers.
„ 13.—Zandgat, gelegen aan de Negenden Mijlsteen, Kaapsche Afdeeling, Ossen, Koeijen, Ganzen, enz.—John A. Welch, Afslager.
„ 16.—Klapmuts, Ossen en Koeijen, van B. Sinclair,—J. S. Marais & Co., afslagers.
„ 17.—Tulbagh, Vaste en Losse Goederen, in de insolvente boedels van J. L. G. Ross, J. A. A. Dockel, H. Gassar, D. W. J. Albertijn, Dr. Hugo Giessler en B. I. de Vaal,—H. A. Fagan, afslager.
„ 17.—Braaihoek, afdeeling Piketberg, Vastgoed,—J. W. Moorrees, Jr., & Co., Afslagers.
„ 17.—Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen in den insolventen boedel W. E. Ackerman,—A. Korsten, Afslager.
„ 18.—Kaapstad, Vastgoed, in het distrikt Clanwilliam, in den insolventen boedel van P. A. van Zijl,—H. Jones & Co., Afslagers.
„ 20, 21 en 22.—Stellenbosch en Somerset West Strand, Vaste Goederen, in den boedel van wijlen den heer C. F. Beijers, A.zn. P. J. Bosman, P.W. zoon, Afslagers.
„ 22.—Frischgewaagd, distrikt Tulbagh, Vastgoed, Levende Have, enz., van P. D. Mijburgh.
„ 22—23.—Botrivier, nabij Villiersdorp, distrikt Caledon, Vastgoed, Paarden, Schapen, Bokken, Varkens, Boerderijgereedschap, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer P. J. de Kock, Sr.,—H. J. Dempers, Afslager.
„ 31.—Malmesbury, Vastgoed, in den insolventen boedel van M. M. J. Mulier, geb. Gous,—J. W. Moorrees, jr., & Co., afslagers.

LIJST VAN VERPANDEN.

HYPOTHEKEN.
November

30	Olivier (S M Warden)	De Villiers, P.	Grahams
30	Metelerkamp, R	Standard Bank	Humans
30	Soltman, H W	Sieberhagen, M	Caledon
30	Smit, F H	Louw, J P	Malmesb
30	Reed, W J	Chowles, J	Alexand
30	Muller, J A	Steward, T	Mossel B
30	Wilkinson, W en W	Mutual	Kaapstad
	KUSTING		
30	Louw, J P	Louw, wed J...	Malmesb
	GENERALE.		
30	Terblanch, H C	Estcourt, S	Aberdee
30	Campher, R J P	Terblanche, F..	George
	KINDERBEWIJS.		
30	Vickers, B	Minderj. kinderen	Barkly O
	KONTRAKTEN.		
30	Munday, A E / Stephens, E		P Elizab
	CANCELLATIE.		
	HYPOTHEKEN.		
30	Wilkinson en Zoon	Goede Hoop Lod.	Kaapstad

SCHEDULEN INGELEVERD.

Dec. 7.—Emma Rutters, in hare hoedanigheid als executrice datief in den boedel van wijlen Franz Wilhelm Rutters, te Kanbi, distrikt Umtata, Tembuland.
7.—Bartholomeus Stebrits Bresler, J. zoon, van Oranjerie, afdeeling Malmesbury, boer.
7.—David Milne, te Kimberley.
7.—Hercules Petrus Wasserman, te Humansdorp, boer.
7.—Johannes Petrus Klopper, J. P. zoon, te Over Hex Rivier, Worcester, boer.
7.—Abraham Stephanus van Straaten, J. van Kalkfontein, distrikt Albert boer.
7.—Charlotte Grassmann, te Worcester.
7.—William Donald McKay, te Kaapstad, snijder.
7.—Adriaan Bresler, J. zoon, van Orangerie, afdeeling Malmesbury, boer.
7.—Pieter Abraham Euvrard, sr., te Montagu, smid.
7.—Paul Andrew Ross, te Kaapstad, agent.
7.—Hadje Jobaier Samsodien, te Kaapstad, speculateur.
7.—Jan Rynhard Bresler, jr., J. zn., van Oranjerie, afdeeling Malmesbury, boer.

MARKTPRIJZEN.

Van 7 tot 8 Dec 1886.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	6	0	—	0	8	9
Appelen, per 100	0	0	9	—	0	1	8
Abrikozen, per 100	0	0	6	—	0	2	0
Azijn, per legger	3	18	0	—	3	18	0
Beet, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Boter, per lb.	0	1	7	—	0	1	7
Groene Erwten, per bh	0	3	0	—	0	4	1
Eijeren, per 100	0	6	8	—	0	8	5
Groene Vijgen, per 100	0	1	0	—	0	1	6
Ganzen, per stuk	0	2	11	—	0	3	0
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	1	11
Haverg. per 100 lb.	0	2	8	—	0	3	10
Kool, per stuk	0	0	1	—	0	0	1½
Pompoenen, per stuk	0	0	1	—	0	0	2
Patattas, per mud.	0	12	0	—	0	12	0
Risjes, per mud	0	8	6	—	0	8	6
Rapen	0	0	1	—	0	0	1
Uijen, per mud	0	7	6	—	0	11	11
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1

Woensdag, 8 Dec, 10 Wagens en 20 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 7 tot 8 Dec 1886.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	5	0	—	0	8	0
Abrikozen, Groene per 100	0	0	6	—	0	1	8½
Beet, per bos	0	0	1	—	0	0	1½
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1	8
Eenden, per stuk	0	1	8	—	0	2	6
Eijeren, per 100	0	6	0	—	0	8	8
Groene Vijgen	0	0	6	—	0	0	9½
Groene Erwten, per mud	0	12	0	—	0	12	0
Ganzen, per stuk	0	1	9	—	0	3	1
Kool per stuk	0	0	0½	—	0	0	2½
Hoenders, per stuk	0	1	0	—	0	2	4
Kalkoenen, per stuk	0	5	0	—	0	12	0
Knolkool per bos	0	0	1½	—	0	0	1½
Klappers, per stuk	0	0	2½	—	0	0	3
Komkommers, pr. 100	0	3	0	—	0	4	1
Pruimen, per 100	0	1	0	—	0	4	0
Peren, per 100	0	2	0	—	0	2	0
Patattas, per mud	0	12	0	—	0	12	0
Meeboe, per lb.	0	1	10½	—	0	0	10½
Rozijnen, per lb.	0	0	1½	—	0	0	2
Tabak, per lb.	0	0	3½	—	0	0	3½
Tomatoes, per 100	0	1	7	—	0	5	10
Uijen, per mud	0	11	6	—	0	12	3
Vijgen, per stuk	0	0	1½	—	0	0	1½
Wortelen, per bos	0	0	0½	—	0	0	1

"ROUGH ON RATS."—Verdrijft ratten, muizen, vliegen, mieren, bedluizen, kevers, insekten, stinkdieren, jack rabbits, musschen, gophers. Bij chemisten en droogisten.

"BUCHU PAIBA."—Snelle, volkomen genezing, alle kwellende nier-, blaas- en urineziekten. Bij chemisten en droogisten.—Heynes, Mathew & Co., Eenige Agenten, Kaapstad.

DOODBERIGT.

OVERLEDEN, op den 8sten dezer, JOHANNA CATARINA JANZEN, Wed. van wijlen den heer C. F. W. HOLM, in haar 75ste jaar; diep betreurd.

Familie en Vrienden worden vriendelijk uitgenoodigd ter bijwoning harer begrafenis, te vertrekken van haar zoon's woonplaats, den heer A. P. HOLM, Somerset Weg, op Morgen, Vrijdag, ten 3 ure namiddag, naar de nieuwe begraafplaats, Mowbray.

Geen speciale uitnoodiging.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 9 DECEMBER 1886.

KERK EN DAGBLADPERS.

De kansel en de dagbladpers hebben elk zijn eigen werkkring, en kunnen, in de tegenwoordige maatschappij, geen van beiden gemist. De een spreekt, over de dingen die hierbeneden zijn, met het gezag dat hij van boven ontleent; de andere geeft omtrent diezelfde dingen raad naar dat ondervinding en redenering haar geleerd hebben. Men weet, uit hetgeen thans veelzins in Europa wordt waargenomen, dat een onkerkelijke en ongodsdienstige rigting, een rigting die de dingen die daarboven zijn ontkent, het in een land tijdelijk winnen kan. Men weet evenzeer, uit hetgeen men hier heeft gezien, dat binnen de Kerk een rigting veld kan winnen die voor de Kerk gevaarlijk wordt geacht. In beide gevallen laat het zich begrijpen en regtvaardigen als de Kerk, schoon de kansel haar eigenlijk orgaan is, een eigen orgaan in de dagbladpers zoekt te bekomen dat hare belangen voorstaat. Gelukkig voor Z. Afrika bestaat aldaar thans geen dergelijke crisis. De Kerk is vol ijver voor haar werk, maar men ontwaart er niet den strijd van een kwart eeuw geleden. In de dagbladpers is geen onkerkelijk streven zigtbaar, maar wel, althans wat de Afrikaner bladen betreft, de meest mogelijke sympathie met den arbeid der Kerk die hier vroeger Landskerk was, en die ook nu nog een grootere magt ten goede dan eenig ander hier gevestigd Kerkgenootschap oefenen kan.

En toch, wat ziet men? Een paar dagen geleden bekwamen wij inzage van een circulaire, op 1 December naar het schijnt aan de predikanten der Ned. Gereformeerde Kerk gerigt, waarin er op wordt aangedrongen om het kerkelijk en maatschappelijk *Weekblad* in het leven te doen verrijzen waar reeds vroeger in onze kolommen melding is van gemaakt. „Wetende," heet het aldaar, „hoezeer gij de behoefte aan zulk een blad gevoelt, vragen wij u om ons per omgaande post te laten weten voor hoevele inteekenaren voor het eerste jaar gij instaat. Laat het gewigt van de zaak, de behoefte aan een krachtige en vereenigde poging, en de wenschelijkheid, nadat wij hierover zooveel gesproken hebben, om de zaak nu door te zetten, u wekken om te doen wat gij kunt." Wie zijn het die de leeraars der Ned. Gereformeerde Kerk hiertoe oproepen? Waarlijk geen mannen van geringe beteekenis in de Kerk! Het zijn A. Murray, J. H. Neethling en Dr. S. Hofmeyr.

Wat is nu het doel van dit *Weekblad?* Wij weten niet wat de predikanten aan wie de circulaire gerigt is zamen over de zaak gesproken hebben, maar wel weten wij, en onze lezers insgelijks, wat in de onlangs gesloten Synode er over is voorgevallen. Zij en wij weten dat Ds. De Wet, van wien het voorstel omtrent een *Weekblad* was uitgegaan, de *Patriot* en de *Zuid Afrikaan* aan zijn gemeenteleden niet durfde aanbevelen om den geest die beide bladen bezielde; dat Ds. C. Murray van oordeel was dat ons blad, door een Naturellenpolitiek in Afrikaner geest voor te staan, de pogingen der Kerk ten behoeve der Zending verijdelde. Zij en wij weten tevens dat Ds. Du Toit, van Nieuw Bethesda, den toeleg der voorstanders van het *Weekblad* beschreef als strekkende om de beide bladen die hier de Afrikaner zaak voorstaan den voet te ligten. Die bewering werd toen, niet met redenen maar met een eenvoudig "neen," weersproken; maar was zij onjuist? Wij kunnen ons voorstellen dat een goedkoop weekblad, in kerkelijken zin geschreven, het voornaamste nieuws meêdeelende, en over maatschappelijke vraagstukken het een en ander in het midden brengende, de bestaande bladen afbreuk zal doen, en het is geen ligte taak hier een Hollandsch blad in stand te houden dat aan de eischen des tijds voldoet. Stel nu eens dat het *Weekblad* de bladen er onder helpt welker gevoelens met die van Di. De Wet en C. Murray, en van de meer invloedrijke leeraars wier namen onder aan de circulaire prijken, niet rijmen. Wat zal dan het gevolg zijn? Eenvoudig dit dat de Afrikaners dan geen politieke organen in de pers meer zullen hebben. Een kerkelijk weekblad kan zich met zuiver politieke kwesties niet inlaten. Wie de debatten der Synode over de zaak naleest zal zien dat dit feitelijk werd erkend. Is nu afwezigheid van een politiek orgaan iets wat hetzij het Afrikanerdom, hetzij de Ned. Gereformeerde Kerk, die aan het Afrikanerdom zijn kracht ontleent, hetzij zelfs de uitbreiding van Gods Koningrijk in Zuid Afrika, die meerendeels van de krachtige en door zaakkennis geleide medewerking van het Afrikanerdom afhangt, voordeel zal aanbrengen?

Het Afrikaanderisme heeft een zwaren strijd te strijden. Nooit werd ons dit duidelijker dan toen wij onlangs zagen hoe een Natalsch blad tegen de Kaapkolonie te velde trok, en hoe daarop de *Cape Times*, die in vele opzigten de Natale en voorstaat en gaarne van Zuid Afrika's Oostkust een tweede Indie zou zien vormen, slechts deze aanmerking op het artikel van het blad in kwestie, had dat dit geneigd was om—met zulke aterlingen als de boeren der Nieuwe Republiek in Zululand gemeene zaak te maken! Te midden van zulk een strijd zien de bladen die de Afrikaner zaak voorstaan, de hoofdwoordvoerders der Kerk welker belangen zij met die zaak één achten voor een plan ijveren dat, als het gelukt, hen te gronde moet helpen. Wij gelooven echter dat de Hollandsch-sprekende bevolking van Zuid Afrika, hoe dankbaar ook voor den geestelijken bijstand haar door leeraren als den Moderator Synodi geboden, en hoe ingenomen ook met het Zendingswerk waarvan de tweede onderteekenaar der circulaire in onze Kolonie de hoofdvoorstander is, zich zal bedenken eer zij de hand leent tot iets dat onfeilbaar haar eigen beteekenis als deel der bevolking van Zuid Afrika moet wegnemen; en hoe ingenomen wij ook zijn met het hartelijke woord in de Synode door den predikant van Nieuw Bethesda ten gunste van de bestaande Afrikaner dagbladpers en tegen de pogingen om haar af te breken gesproken, vertrouwen wij te zeer op het verstand der Afrikaner bevolking om te gelooven dat zijn voorspelling zal bewaarheid worden, en dat het *Weekblad* eerst de *Patriot* en ons vernietigen zal om daarna zelf een roemloos einde te vinden.

'T EEN EN ANDER.

De klagt van den heer Daniel, van Rooikrans, Uitenhage, over de onbillijkheid van het hem gezonden bevel om eenige ordentelijke, werkzame en gegoede Kaffers van zijn plaats te verwijderen, is alles behalve vreemd, en zijn eisch dat men, zoo als de Afrikaner Bond zal verlangd hebben, eerst een onderzoek zal instellen of die Kaffers werkelijk aan zijn buren last geven, laat zich in allen deele regtvaardigen. Wij kunnen natuurlijk niet oordeelen hoe de Kaffers die hij zoozeer roemt zijn plaats den naam van een dievennest hebben bezorgd, maar wij herinneren ons vroeger bijzonderheden over Kaffersche huurders op plaatsen vernomen te hebben die een verklaring van de zaak kunnen geven. Kaffers als de man waar de heer Daniel van spreekt, die door vlijt en spaarzaamheid, zonder de minste oneerlijkheid, zich menigten vee hebben verworven, die kunnen er natuurlijk zijn; maar hebben zulke Kaffers kinderen die de jongensjaren ontwassen zijn, dan krijgen dezen van hun vader evenmin bokskens om met hun vrienden vrolijk te zijn als de broeder van den verloren zoon, en dan zoeken zij hun gemis te vergoeden ten koste der buren van den boer op wiens plaats zij wonen. Dit werd in der tijd in Oostelijke bladen als een bekend feit vermeld, en het komt overeen met de gewoonte der Kaffers om hun vee niet dan bij zeer belangrijke gelegenheden te slagten.

Nog op een ander punt intussche vestigt zich, bij het lezen van den brief van den heer Daniel, de aandacht. Waarom heeft die Kaffer op zijn plaats zooveel beesten? Omdat zij niet alleen voor hem, als voor den veeboer, een middel zijn om zijn kost te winnen en geld te maken, maar integendeel hetzelfde wat geld voor Europeanen is: hetgeen waarnaar iemands vermogen wordt afgemeten. Dit rijmt geheel met den maatschappelijken toestand der Kaffers, en met de voorvaders der Europésche volken was het even zoo toen zij op den trap der ontwikkeling stonden die door de Kaffers bereikt is. Maar geld belegt men, of des noods bewaart men het in een oude kous; wie in vee zijn vermogen ziet heeft grond noodig. Wat in een zuivere Kaffermaatschappij geen last geeft, dat leidt tot bezwaar als Kaffers met een Europésche maatschappij in aanraking komen, zonder—wat trouwens niet te verwachten is,—van hun Kafferdenkbeelden afstand te doen. Ons heeft het altijd een zaak van het uiterste belang geleken om hier in Z. Afrika zoo spoedig mogelijk toestanden te scheppen waarin de Kaffers van zelf moeten inzien dat er voor hun oude gebruiken en zienswijzen geen plaats meer is; en al moge dit hard schijnen, dan zullen de Kolonisten hier toch toe moeten komen als zij niet zelve het onderspit willen delven.

De *Cape Argus* is kwaad over onze aanmerkingen op de Britsche denkbeelden die hier op vele punten van Naturellenpolitiek kwaad stichten, en vraagt of niet aan de Diamantvelden, waar het Britsche element meer dan ergens baas is, de Naturellen in orde worden gehouden. Ons antwoord is dat, de klagten daargelaten die men dikwijls vandaar omtrent de Naturellen verneemt, de gekleurde bevolking aan de Velden uit lieden bestaat die, aangelokt door hooge loonen, er heen gaan om er een tijd lang te werken, even als anderen aan den Spoorweg of in de kopermijnen van Namaqualand arbeiden, en dat het een geheel andere zaak is om zulk werkvolk in redelijke orde te houden, dan de betrekkingen tusschen Kolonisten en Zulu's in Natal, of tusschen Boeren en Naturellen in de Z. A. Republiek of wel in de Oostelijke distrikten der Kaapkolonie te regelen.

De kwestie van het vervoer van slagtvee per spoor werd Maandag door den heer Wiener in de Kamer van Koophandel, ten nadeele der Regering, besproken, en thans ziet men denzelfden heer de zaak der kleinere slagters tegenover Combrinck en Co. op hun verzoek ter hand nemen. Volgens hem handelt de Regering niet alleen in het nadeel der bevolking, maar tegen een Parlementsbesluit welks bedoeling was een monopolie tegen te gaan. In dat besluit werd echter het beginsel erkend dat voor groote bezendingen vee rabat kon worden gegeven, en wat is nu het thans toegestane rabat? Een van 5 p. c. op een jaarlijksche betaling van £1,200, van 10 p. c. op een van £3,000, van 15 p. c. op een van £6,000, en van 20 p. c. op een van £9,000 voor vervoerd slagtvee per jaar. Dit is, zeggen de Kaapstadsche slagters, alles in het voordeel van Combrinck en Co., daar geen enkele andere firma zelfs £1,200 per jaar betaalt. Maar staat het die andere slagters niet vrij om, door zich tot een maatschappij voor het vervoer van vee te vereenigen, hun positie te verbeteren? Men hoort er altijd van dat het Spoorwegbeheer hier naar handelsbeginselen moet geregeld zijn, maar in den handel pleegt wel degelijk een rabat als het thans vermelde gegeven te worden. Wat de aanmerking van den heer Steytler in de Kamer van Koophandel omtrent de politieke beweegredenen der Regering in deze zaak betreft, die schijnt ons alleen dan een zin te hebben als men aanneemt dat de Regering, om de stem en den invloed van den heer Combrinck in den Wetgevenden Raad niet te verliezen, zich des noods aan een strijd met de Wetgevende Vergadering wil wagen; en dit dunkt ons niet zeer waarschijnlijk.

Te Oost Londen heeft Dr. Hillier onlangs een voorlezing over "plaatselijke oudheden" aldaar gegeven, waarin hij onder anderen uitweidt over die hoopen overblijfselen van voedsel die door primitieve volken worden opgeworpen, en waarvan men het eerst in Denemarken eenige gevonden heeft welker hooge ouderdom zich daaruit liet opmaken dat er toen blijkbaar in de Oostzee nog schelpdieren leefden die er thans, sedert die zee slechts door een betrekkelijk naauw kanaal met de Noordzee in verband staat, niet aarden kunnen omdat het water niet zout genoeg is. Zulke hoopen vindt men ook aan de Buffalo-rivier, en er is in der tijd een onderzoek naar gedaan, waarbij men bevonden heeft dat de werktuigen door de wilde volken gebezigd die de hoopen opgeworpen hadden, niet als in Europa van steen maar van been waren vervaardigd. Op niet weinig plekken in de Kaapkolonie heeft men thans Natuurwetenschappelijke Vereenigingen, maar waarom wordt er hier zoo weinig gedaan aan onderzoek, hetzij naar dergelijke oudheden die men voorhistorisch pleegt te noemen, hetzij naar de gebruiken en begrippen der inlandsche volkeren? Dit is des te meer jammer omdat de levende traditie die men hier vindt veel licht kan werpen over hetgeen men, wat oudere en beroemdere volken betreft, meerendeels slechts uit boeken kan leeren.

Nu de Minister van Koloniën een Conferentie tusschen Rijks- en Koloniale vertegenwoordigers over algemeene belangen des Rijks, zoo als verdediging en telegraafgemeenschap, wil, zal niemand er tegen hebben dat Sir Charles Mills hierbij een rol vervult; maar het zou gevaarlijk zijn om Kaapsche Kolonisten in Engeland, die de gevoelens der Kolonisten aan de Kaap volstrekt niet vertegenwoordigen, als vertegenwoordigers der Kaap te Londen te laten optreden. De Conferentie heeft plaats in April, dus op den tijd dat hier het Parlement zijn zitting nabij is. Heeft echter die zitting in het volgende jaar niet bijzonder vroeg plaats, zoodat een Minister of volksvertegenwoordiger zoowel haar als vroeger de Conferentie kan bijwonen, dan gelooven wij niet dat op deze de Kolonie door iemand beter kan vertegenwoordigd worden dan door den heer J. H. Hofmeyr jr.

Men zal zien uit een berigt in ons blad dat de phylloxera zich op een aantal plaatsen vertoond heeft die vroeger niet besmet werden geacht, en dat de Regering ze onder de Wet heeft gesteld. Het zijn allen plaatsen in de rigting van de plaats gelegen waar, in Moddergat, de besmetting het eerst ontdekt is, schoon zij ten deele van die plaats vrij ver afleggen. Zoo heel gaauw raakt men van het kwaad niet af, maar het is reeds veel waard dat er van Regeringswege naar gekeken wordt.

Geen regtsgeleerden zijnde onthouden wij ons van alle aanmerkingen op hetgeen, aan het Hooge Geregtshof te Pretoria, tusschen de Bank en adv. Hollard is voorgevallen; maar gaarne zouden wij van regtsgeleerden vernemen of niet, huns inziens, in deze zaak heel wat lawaai is gemaakt over iets wat bitter weinig waard was. Wat wij daarentegen met weerzin waarnemen, dat is de beslist vijandige houding door twee Regters van het Hof in een andere zaak tegenover den Staatsprocureur aangenomen. Er heerscht in de Z. A. Republiek zekere vooringenomenheid tegen "Hollanders," schoon de Republiek aan Hollanders als Dr. Jorissen ontzettend veel verschuldigd is; en wint die vooringenomenheid, die wij en anderen in zake Dr. Jorissen den Hoofdregter steeds ten kwade hebben geduid, op de Bank veld, dan kunnen wij hiervan niets dan kwaads voor de Republiek voorspellen.

Het nieuws uit Pondoland is, voor zoo ver het gaat, bevredigend. Is de weg naar Pondoland, in het telegram bedoeld, een van St. Janshaven naar Kokstad,—en wij kunnen ons niet voorstellen dat het een andere kan zijn,—dan heeft de Kolonie een aanzienlijk voordeel behaald. Krijgt zij de Rode Vallei er bij, zoodat de geheele weg van Umtata naar Kokstad door Koloniaal gebied loopt, dan gelooven wij dat zij, al geven de Pondo's geen vergoeding in vee, hare militaire uitgaven van den laatsten tijd feitelijk vrij wel betaald zal vinden.

HET AFSCHEID VAN DS. LUCKHOFF.—Wij vestigen de aandacht onzer lezers aan de Kaapstad op een advertentie omtrent een thee-bijeenkomst, heden avond in de Bovenkerk te houden, waar men van Zijn WelEerw. afscheid zal kunnen nemen.

TE GRAAFF-REINET heeft een vernielende hagelbui veel kwaad gesticht; maar zij werd gevolgd door verfrissende regens.

EEN HAGELBUI heeft op een plaats nabij Tarkastad een rijpe tarweoogst vernield waarvan men de opbrengst op 250 zakken schatte.

HET GEBOUW der "Colonial Mutual," op de plek waar tot dus ver kantoor en pakhuizen van Twentyman en Co. stonden, zal, naar men beweert, maar eventjes £13,970 kosten.

RACHEL PATERSON, beschuldigd van twee gekleurde dames in het opmaken eener valsche *cheque* geholpen te hebben, is door den Magistraat, aan wien haar zaak was terugverwezen, tot een jaar harden arbeid veroordeeld.

REDERIJKERSKAMER "AURORA."—Op morgen Vrijdag avond zullen de rederijkers in de Odd Fellows Hall, Pleinstraat, opvoeren "De Mondfordts," gevolgd door "De Zwarte Kapitein."

DE EERW. HEER LUCKHOFF, van Stellenbosch, was naar hier gekomen om de afscheidspreek van zijn zoon, Ds. Luckhoff, bij te wonen, en is hier ernstig ziek geworden, zoodat, vooral wegens zijn hoogen leeftijd, zijn betrekkingen zich Dingsdag zeer beducht maakten. Gisteren echter was zijn toestand iets beter.

DE HEER UPINGTON is, tot ons groot genoegen, weder genoeg van zijn ziekte hersteld om zijn plaats aan de Balie van het Hooge Geregtshof in te nemen.

WOL.—Tot onze spijt deelt de *Cape Times* een telegram mede, door de firma Van der Bijl en Co. alhier ontvangen, dat daling in wol zich te Londen voordoet.

PHYLLOXERA is, blijkens een proclamatie in de *Gouvernements Gazette*, op plaatsen in Stellenbosch (Groenvlei, Groenerivier, Bonterivier en Rust en Vrede) gevonden.

EEN POSTCONVENTIE met den Oranje Vrijstaat, waarbij het tarief der pakjespost gewijzigd wordt, is in de *Gouvernements Gazette* van Dingsdag verschenen, zullende zij in werking komen op 1 Julij 1886. Ons dunkt dit laatste fantastisch.

TE BEAUFORT WEST is een kar omgevallen, bij welke gelegenheid een jong mensch van den naam van Kromm zijn been heeft gebroken; en het plaatselijke blad troost zich hierover met de gedachte dat thans elk der beide Beaufortsche dokters een patient met een gebroken been heeft.

TWEE ONGELUKKEN.—Aan Platrivier, in de buurt van Graaff-Reinet, is een Kaffer, die met een ander wilde gaan schieten, door het afgaan van het geweer van zijn vriend aan zijn eind gekomen; en te Nieuw Bethesda heeft Miss Mimie van Heerden, die uit een kar was gesprongen uit vrees dat het paard haar schoppen zou, haar been onder de knie gebroken.

TE UMTATA is een hut in een Naturellenkraal door den bliksem getroffen en meerendeels afgebrand; maar een tooverdokter had reeds proeven genomen die tot de ontdekking moesten leiden wie aan de zaak schuld had, en men gelooft dat een of ander Naturel weldra zal moeten boeten voor het kwaad door den bliksem aangerigt.

Z. A. BRANDASSURANTIEMAATSCHAPPIJ.—De Secretaris der Maatschappij heeft ons vereerd met een zeer nette almanak voor 1887, in den vorm van een fraaije met kleuren en verguld en het stadswapen versierde dubbel gevouwen kaart, die tevens het programma der maatschappij in het Engelsch en Hollandsch bevat.

SLAGTERS.—Een aantal slagters, waaronder wij trouwens enkele varkslagters aantreffen, hebben aan den heer Wiener, M.L.A., een brief geschreven dien deze in de *Cape Times* heeft laten plaatsen, en waarin op een booze Regering wordt gescholden die, in weerwil van een Parlementsbesluit, aan Combrinck en Co. veel te groote voordeelen toestaat.

DE EERW. HEER HARGREAVES, in ons telegram uit Kokstad vermeld, is Voorzitter van het Wesleyaansche Zendingsdistrict Pondoland, en was, meenen wij, in Tembuland de voornaamste zendeling en de invloedrijkste raadsman van Gangelizwe in de dagen dat deze zich en zijn land door de Kolonie liet overnemen.

JENEVER.—Hollandsche lezers van ons blad zullen een niet onaardig kompliment aan hun natie in het besluit van den Natalschen Wetgevenden Raad zien waarbij alle sterke drank een doorvoerregt van 6d. maar alleen hun vaderlandsche jenever een van 3d. per gallon zal betalen. Maar waarom moet Kaapsche brandewijn bij haar Hollandsche zuster achterstaan?

TRAMWEG ONGELUK.—Een knaap van twaalf of dertien jaren, Green genaamd, was Dingsdag met de tram naar Papendorp gegaan, en steeg af bij de woning zijner ouders, maar liep daarop langs het rijtuig om voorop te stijgen, viel, en kreeg het wiel over zich. Naar huis gebragt overleed hij weldra. De lieden van het rijtuig hadden aan het ongeluk geen schuld.

PONDOLAND.—Een schrijver in de *Watchman* is van oordeel dat de zaken van Pondoland niet regt kunnen komen tenzij het stelen wordt afgeschaft, en dat daartoe niet veel kans is, vooreerst omdat Umqikela, al is hij wel gezind, geen magt heeft om diefachtige onderkapiteins het stelen te beletten, en ten tweede omdat ook de Baca's en andere Koloniale onderdanen meer op dieverij gesteld zijn dan nuttig voor de rust des lands is.

GROENE- EN ZEEPUNT.—Een verkiezing van leden van den Raad dezer gemeente is, schoon heel wat bekende ingezetenen en onder anderen de heer Charles Fairbridge kandidaat waren gesteld, geëindigd in de herkiezing der vorige leden, nl. de heeren McMeekan, Wunder, Langerman, Attwell en Bösenberg. De vier eerstgenoemden waren gezamenlijk op een verkiezingsbiljet aanbevolen waar geen vijfde naam op voorkwam.

HUMANSDORP.—De redacteur der *Re-echo* heeft een bezoek aan de Kaapstad gebragt en geeft er een niet onaardig verslag van, daarop nederkomende dat het toch nog zoo'n slechte plek niet is, en dat men verstandig zal handelen om, als men bij toeval eenige ponden heeft te verteren, ze in een uitstapje naar de Kaapstad te beleggen. Humansdorp blijft hij echter liefhebben met al zijn fouten, en bij die fouten blijkt thans deze te zijn gekomen dat een Afdeelingsraad die te zuinig is om boven aan zijn advertenties met groote letters "Kennisgeving van den Afdeelingsraad" te laten zetten, zich door den C.C. heeft laten verleiden om een nieuw kleed voor de tafel te bestellen waar de raadsleden hun werk aan doen.

DE KAAPSCHE AFDEELINGSRAAD werd door zekeren Carpenter, van Dieprivier, aangeklaagd wegens valsche dagvaarding, waarvoor de man £2 vergoeding eischte. Men had hem voor het Wijnbergsche Hof geroepen wegens nietbetaling van hondenbelasting; maar hij had de belasting betaald en was op dien grond vrijgesproken, en nu wilde hij vergoeding voor den tijd dien men hem had doen verliezen. Van den kant van den Afdeelingsraad werd erkend dat er een vergissing was begaan, maar men had den man 7s. 6d. vergoeding aangeboden; en daar zijn bedrijf—rondventer van goederen,—volgens zijn eigen getuigenis hem slechts 5 à 10s. per dag opbragt, vond de Magistraat dit aanbod hoog genoeg en liet hij eischer de kosten betalen.

EEN VERGISSING.—De heer English, Hoofdklerk aan Kroonlanden, kwam onlangs in den winkel van Ayles om te vragen hoe duur de boter kostte. Toen die duurder was dan hij, volgens een advertentie, meende, kreeg hij een onbeschoft antwoord waar hij niets van begreep, en ten slotte zeide Ayles hem den winkel uit te gaan, en zette hem dien uit toen hij niet gehoorzaamde. Deze zaak werd door English voor den Magistraat gebragt, en gedaagde pleitte onschuldig, tevens te kennen gevende dat hij klager voor iemand gehouden had die vroeger boter bij hem gekocht maar niet betaald had. Het einde was dat Ayles £1 moest betalen, tot groote verstoordheid van zijn agent, die beweerde dat de heer English beloofd had zich tevreden te zullen stellen met een apologie. De Magistraat zeide dat de schuld aan den agent lag, die zijn klient terstond schuldig had moeten doen pleiten.

GRIQUALAND OOST.—De petitie die van wege de Kokstadsche Politieke Vereeniging aan H. M. de Koningin gezonden wordt, is in de *Cape Argus* gedrukt, en houdt in dat Griqualand Oost een gebied van 7,500 mijlen met 80,000 bewoners is, in 1879 aan de Kaapkolonie gehecht, maar te ver van de Kaapstad verwijderd om vandaar behoorlijk bestuurd te kunnen worden; dat men, in weerwil van herhaalde aanzoeken der bevolking, aan deze stelselmatig het regt heeft geweigerd om vertegenwoordigers naar de Wetgevende Magt te zenden, schoon zij wel degelijk belasting betaalt; dat St. Janshaven en Natal de natuurlijke havens des lands zijn, maar dat men gene niet geopend heeft wegens verwikkelingen met de Pondo's, den invoer uit Natal door invoerbelasting belet, en dus de bevolking dwingt om van uit de Kolonie, langs een onveiligen deels door Pondoland loopenden weg, haar goederen te bekomen; dat het landsinkomen meer dan de uitgaaf bedraagt, maar het saldo nooit ten voordeele des lands gebezigd wordt; en dat, daar buitendien de Kaapsche Regering geen behoorlijke Naturellenpolitiek volgt en het regtswezen in het land niet op goeden voet stelt, de bevolking verlangt dat H. M. een Koninklijke Commissie zal aanstellen, ten einde zij van het Kaapsche juk ontheven en onder onmiddellijk bestuur der Rijksregering gesteld moge worden.

DRUIVENVERVOER.—Een schrijver in de *Cape Argus*, te Constantia woonachtig, zegt in zoo ver het niet met Dr. Hahn's rapport over druivenvervoer eens te zijn als hij zelf verleden Maart *rijpe* witte en roode hanepoot, in zemelen gepakt, naar Londen had gezonden in de koelkamer van een Donald Currie boot, en dat zij te Londen in prachtige conditie waren aangekomen.

ALWEER GLEN GREY!—De zaak der Naturellen van Glen Grey wordt op nieuw op de proppen gebragt in de *Christian Express*, ditmaal door een brief geteekend James MacDonald en gedagteekend Somerville, Nov. 1886. De bewering is dat de lieden uit Glen Grey naar het oude land der Pondomise overgebragt niet al het land hebben gekregen waar zij aanspraak op maken, en dat buitendien, van de landen voor hen bestemd, zekere andere Naturellen verwijderd zijn die van de Landcommissie van 1883 verlof hadden bekomen om er zich neêr te zetten, en in allen deele mannen van vooruitgang waren.

KNYSNA GOUD.—In de kwarts door den heer David de Waal aan ons kantoor gedeponeerd ziet men, zoo als wij melden, fraaije stukjes gedegen goud, en aan de Koopmansbeurs is thans een klomp goud uit de Transvaal te zien waar een tijdgenoot van wenschte dat hij uit Millwood gekomen was. De heer R. W. Murray jr. heeft ons intusschen een stuk gedegen goud uit Millwood getoond dat niet alluviaal maar uit een rif genomen was, en dat er prachtig genoeg uitziet om tal van nijvere Kapenaars die het te zien krijgen in Knysna delvers te herscheppen. Heel wat bijzonderheden omtrent de Knysna Goudvelden bereiken de kranten niet, maar zelfs dezen bevatten genoeg om te doen inzien dat de vooruitzigten aldaar beginnen te verhelderen.

EEN KAFFERZAAK TE UITENHAGE.—De heer E. Daniel, van Rooikrans, Uitenhage, beklaagt zich in het plaatselijke blad over een hem gezonden bevel van den Magistraat dat hij zekere Kaffers op zijn plaats woonachtig moet laten verkassen of anders £25 boete betalen. Volgens hem zijn het er slechts vier, jaren lang op zijn plaats woonachtig, hem gedurig helpende op zijn plaats, en thans onder een overeenkomst met hem voor het uitroeijen van Turksche vijgen. Zij hebben vermogen, zijnde een hunner in het bezit van 9) beesten en heel wat kleinvee, en van al dat vee is er geen stuk dat de eigenaar niet op eerlijke wijs bekomen heeft. Moet hij ze weg jagen dan kunnen zij niet slechts hun veldgewas niet inoogsten, maar dan zullen zij naar locaties moeten gaan waar zij met geen mogelijkheid hun vee in het leven kunnen houden. De zaak was dat op een Bondsvergadering zijn plaats verklaard was een dievennest te zijn; maar de Bond had den Afdeelingsraad verzocht om een onderzoek er naar te doen, en doet men dit in plaats van zijn Kaffers ongehoord als dieven te verwijderen, dan is hij er zeker van dat er niets tegen hen zal gevonden worden.

MALMESBURY, 6 DEC. 1886.—De oogst is prachtig uitgevallen. Een bestaanbare prijs is nu de voorname zaak. Wij vernemen thans veel minder van onze Kool- en Goudmijnen. De plaats waar men een tijd geleden gezegd heeft, steenkool te hebben gevonden, zal spoedig te koop zijn. Het is wel opmerkelijk dat de goudkoorts hier niet zoo sterk heerscht als op andere plaatsen. Wij zien naar de Knysna goudvelden uit. Komt het daar regt, dan zal ieder boer wel goud op zijn eigen akker vinden. Ook wij hadden hier eenige dagen zeer sterken wind, de hitte was soms ondragelijk. Verscheidene van onze menschen in het Roode Zwartland (Moorreesburg), klagen reeds over gebrek aan water. Wij verlangen reeds naar vruchten. Een Paarliet of Stellenbosscher zou een goudmijn vinden door hier een vruchtenwinkel te openen, vooral nu in den rijtijd onzer boeren. 't Is een wonder dat er nog niemand aan heeft gedacht. Het bad wordt druk bezocht, en is inderdaad zeer heilzaam voor aan rheumatiek lijdenden. Wij hebben thans den predikant van Richmond onder ons, die af en toe tot groote stichting der gemeente de diensten voor Ds. Rabie waarneemt.—*Correspondent.*

DE KAAPSCHE AFDEELINGSRAAD hield Dingsdag zijn maandelijksche vergadering, waar het uit het rapport van den Inspecteur der Wegen bleek dat de wegen, in weerwil van de Zuid Ooster, redelijk in orde waren, en dat zekere vroeger besproken werken ten deele klaar gemaakt, ten deele, wegens afwezigheid of ziekte van betrokken personen, nog niet klaar waren. Aan den weg aan Houtbaai Nek maakte men thans het paardenpad. Men besloot tenders voor voeraadje in Februarij aan te vragen, en een Comité aan te stellen om een plan tot natmaken der wegen in te dienen: een werk waarvan de heer Stigant, die voorsteller was, meende dat het aan de Gemeenten moest gelaten worden. De heer Bain diende een rapport in over den staat van den weg naar Kalkbaai, dat voor notificatie werd aangenomen; en uit een brief van Openbare Werken en een ontwerp van antwoord hierop door het Comité van Financiën, bleek het dat de financieele kwestie omtrent den nieuwen Houtbaaischen weg nog alles behalve uitgemaakt is. De aanstelling van den heer J. T. Versfeld tot Veldkornet van Constantia in plaats van den heer J. J. Jurgens, werd goedgekeurd, en insgelijks een aanbod van den Papendorpschen Gemeenteraad om £1,000 te betalen als vergoeding voor alle achterstallen. De heer Buyskes, door wiens plaats Glen Alphen de weg van Houtbaai moet loopen, wilde vergoeding, en men besloot met het paardenpad niet voort te gaan tot men met hem een schikking had getroffen. In de zaak tegen Bisschop Jones besloot men verder te procederen. Naar Financiën werd verwezen een verzoek om pensioen van een opzigter der wegen, A. Green genaamd, wiens ouderdom en gezondheid hem niet toelieten langer werk te doen. Voor al de tollen werd de tender van den heer W. Searle jr., ten bedrage van £6,467, bijna £1,000 meer dan verleden jaar, aangenomen. Verder niets van belang.

ABDUCTIE.—Een vreemde zaak van dien aard is hier voor den Magistraat gehoord. Miss Margaret C. F. Mons is de dochter, uit een vorig huwelijk, van juffr. Lindt, te Rondebosch, en is vijftien jaren oud. Bij haar moeder in woonden een mijnheer en juffr. Rowland, waarvan de man naar Barberton vertrok, terwijl de vrouw bleef. Juffr. Rowland, die nog jong is, ging volgens een beëedigde verklaring van Miss Mons veel met deze uit, en bezigde haar onder anderen om tijdens de afwezigheid van haar man tusschen haar en den Superintendent der Brandweer ontmoetingen te beramen, bij welke ontmoetingen Miss Mons zelve meê naar het station Papendorp ging, maar aldaar bleef terwijl de anderen een wandeling aan het strand deden. Juffr. Rowland was intusschen van plan om naar Kimberley te gaan, waar zij en haar man vroeger een hotel hadden gehad, en zij drong er op aan dat Miss Mons haar daarheen volgen zou, zullende zij dan gelegenheid hebben tot een week flirtatie met een mijnheer Shaw, en aan het einde dier week voor den Magistraat kunnen trouwen. Juffr. Rowland vertrok op 17 October maar bleef in correspondentie met Miss Mons, die een paar weken later, op een Zondag, vóór dat zij naar de Zondagschool ging, £10 uit haar moeders kast nam, en daarna, met een 12-jarig dienstmeisje als gezelschap, van de Kaapstad per trein naar Kimberley vertrok. Toen de moeder merkte dat haar dochter en haar £10 weg waren dacht zij terstond dat Maggie naar Kimberley was, want onlangs had deze haar naar den prijs van den trein daarheen gevraagd, en geen reden voor die vraag weten te geven. Buitendien kwam er een telegram uit Kimberley, geteekend W. H. Rowland, te kennen gevende dat Maggie daarheen was en dat alles behoorlijk zou worden opgehelderd. Juffr. Lindt's man zond daarop een telegram naar Beaufort West om Maggie aan te laten houden, en deze werd iets later door een juffrouw Rogers afgehaald en naar Rondebosch gebragt. Later ontving Miss Mons een brief van juffr. Rowland, met verzoek om toch te maken dat haar naam in de zaak niet genoemd zou worden. Juffr. Rowland is thans onder een beschuldiging niet alleen van abductie maar ook van medepligtigheid aan diefstal, wegens de £10 door Miss Mons van haar moeder genomen en meerendeels opgebruikt.

DOCHTERS VAN ZUID AFRIKA, wenscht gij genoemd te worden wegens uwe haren, weelderig begroeid, op zijde gelijkende, gebruikt Hopes Haar-Herstel-middel Dr. C. F. Juritz & Co. agenten.—Adv.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters.)

DINGSDAG, 7 DECEMBER 1886.

BOEDEL VAN C. H. POOLE.

In dezen boedel werd op verzoek van adv. Searle, namens vijf schuldeischers wien £200 na al de schulden betaald moesten worden, de heer Newlands als curator aangesteld.

EXECUTEUR VAN HIDDINGH *tegen* EXECUTEURSKAMER.

Adv. Leonard voor eischers; de Procureur Generaal en adv. Schreiner voor verweerders. Wijlen de heer Hiddingh had twee aandeelen in de Kamer, en bij den dood van een aandeelhouder konden zijn erven aanvragen om vrijgehouden te worden van alle schade. De Executeurskamer had echter zulk een vrijhouding niet verleend, en de Procureur Generaal zeide dat zij alleen verleend kon worden met het oog op toekomstige maar niet op verleden en tegenwoordige zaken.

Het Hof behield zich zijn uitspraak voor.

APPÈLZAKEN.

Er waren een paar appèlzaken die adv. Leonard ter spraak bragt, en de Hoofdregter zeide gaarne de Presidenten der twee andere Hoven te zullen zien zitting nemen om er over te oordeelen, mits de zaken van eenig belang waren. Dit bleek niet het geval te zijn. Maandag zullen zij behandeld worden. Verder niets van belang, en het Hof verdaagde tot gisteren.

GISTEREN.

EXECUTEURS VAN HIDDINGH *tegen* EXECUTEURSKAMER.

In deze zaak deed de Hoofdregter [illegible] verklarende dat hij het zeer natuurlijk vond dat in een zaak van dit belang de Executeurskamer het Hof wilde doen kennen. De uitspraak kwam daarop neder dat de Executeurskamer twaalf maanden had gehad waarin zij van eischers kon vorderen dat de geleden verliezen zouden helpen goedmaken, maar dat, daar zij dit niet had gedaan, eischers vrij waren van alle aansprakelijkheid. De uitspraak was dus voor eischers met kosten.

VAN DER VIJVER *tegen* COMMISSARISSEN VAN HET WORCESTERSCHE GEMEENTEBESTUUR.

Advv. Leonard en Schreiner voor eischer; de Procureur Generaal en adv. Innes voor verweerders. Dit was een waterzaak. De eischer aanspraak maakte op water uit [illegible] rivier dat door verweerders werd afgekeerd en waarvan niet eenmaal het overschot der naar de rivier terugvloeide, zoo als de Wet meêbragt. Een aantal getuigen werd in de zaak gehoord, maar zij was nog niet afgehandeld toen de zitting tot heden verdaagd werd.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

ENGELAND EN ZIJN KOLONIEN.

Ontvangen en gepubliceerd 7 Dec., 1

LONDEN, 7 DEC.—De heer Stanhope heeft een dépêche gezonden aan de Gouverneurs der verschillende Britsche Koloniën om aan te kondigen dat, daar tot uitvoer der belofte vervat in de Troonrede bij verdaging van het Parlement in September ll., stappen genomen moeten worden met het doel om zaken van gemeenschappelijk belang tusschen Moederland en Koloniën te behandelen, de Regering H. M. gemeend heeft om een conferentie te beleggen te Londen in April aanstaande gehouden te worden, ten einde verschillende kwesties van dringend belang, vooral die der Rijksvereeniging en een Rijksstelsel van onderzeesche telegraafverbinding, te bespreken. De Minister van Koloniën [illegible] tegen dat bij die gelegenheid gebruik gemaakt zal worden over de kwestie van politieke federatie, zullende de conferentie louter raadgevend zijn, en dringt er op aan dat de Agenten Generaal en eenige Kolonialen van invloed aanwezig zullen zijn.

DE LIBERALE PARTIJ.

Ontvangen en gepubliceerd 8 Dec. 11.3

LONDEN, 8 DEC.—Een Conferentie der Liberale Unionisten is gehouden, waar de Markies van Hartington verklaarde dat hun hereeniging met den heer Gladstone hopeloos was. Bietwortelsuiker van 88 p.c. is tot 11s. 3d. per centenaar gerezen. De *Moor* heeft Madeira Dingsdag te 3 ure 's middags op reis naar Zuid Afrika verlaten. De *Pretoria* is Dingsdag te 7 uur v.m. te Plymouth aangekomen; en de *Clan Fraser* heeft Liverpool op Maandag te 6 uur 's avonds verlaten om naar Zuid Afrika te varen.

WOL IN AMERIKA.

DE PRINS VAN MINGRELIE EN BULGAREN.

Ontvangen en gepubliceerd 8 Nov., 3.1

LONDEN, 8 DEC.—De Ed. heer D. Manning, Secretaris der Schatkist in de Vereenigde Staten van Amerika, beveelt in een rapport aan het Congres opheffing der invoerregten op wol aan. De Bulgaren hebben op een vraag van de Porte geantwoord dat zij nooit den Prins van Mingrelie als hun Vorst zullen aannemen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

PONDO ZAKEN.

KOKSTAD, 7 DEC.—Een renbode is nu uit Fort Donald naar hier gekomen met het berigt dat de vergadering beslist Dingsdag plaats heeft. Gisteren kwam een deputatie te Fort Donald, bestaande uit Umqikela's zonen, Umhlangaso, den Eerw. heer Hargreaves en anderen, om verschuiving der vergadering tot heden te verzoeken, daar Umqikela ongesteld was in een kraal omstreeks 22 mijlen af, en heden de vergadering bijwonen of iemand magtigen zou voor hem te handelen. Een aantal Pondo's zijn aan Ntola's kraal gekomen, en worden gezegd ongewapend en vreedzaam gezind te zijn.

KOKSTAD, 8 DEC.—Gisteren avond te vijf uur had de vergadering plaats, en duurde tot 10.30, toen men, daar men nog niet klaar was, ze tot heden verdaagde. Een vrije weg door Pondoland is door de Pondo's toegestaan, die tevens zich verbonden hebben om geen verdere oorlog aan de grenzen te maken. Heden zal de zaak der Rhode besproken worden. Umqikela was niet aanwezig, daar hij onwel is. De Pondo's schijnen vriendschappelijk gestemd. Er is nog geen volledig verslag van het gebeurde.

BRAND.

MOSSELBAAI, 7 DEC.—Een brand ontstond gisteren avond in de photographische werkplaats van Gavin uit. Daar het gebouw van hout is verspreidde de brand zich snel, maar een ordentelijke toevoer van water en een welingerigte brandweer wonnen het weldra van de vlammen

redden de belendende eigendommen. De kostbare photographische toestel werd echter vernield.

EEN DIENDER IN HECHTENIS.

PORT ELIZABETH, 8 Dec.—Een diender genaamd Martinelli, jaren lang in de plaatselijke politie en als een rustig lid er van beschouwd is in hechtenis genomen op een beschuldiging van roof. Een groote hoeveelheid goederen, op verschillende tijden gedurende de laatste twee jaren gestolen werd in zijn bezit gevonden. De zaak wekt heel wat belangstelling.

NATAL.

ALLERLEI UIT NATAL.

PIETERMARITZBURG, 7 Dec.—In den Wetgevenden Raad is gisteren het volgende voorstel van den heer Robinson eenstemmig aangenomen: "Dat een eerbiedig adres wordt aangeboden aan Z.Exc. den Gouverneur, hem verzoekende de aandacht der Regters te vestigen op de vreeselijke verspreiding van verkrachting in deze Kolonie, en de vraag stellende of niet in zulke zaken, tot bescherming der maatschappij, het noodig is om veroordeeling te doen volgen door openlijke doodstraf." Een openbare vergadering werd hier gisteren avond gehouden, die besluiten in denzelfden zin nam. De *Gouvernements Gazette* van heden morgen houdt in de officieele bekendmaking van hetgeen de heer Stanhope aan de Londensche deputatie .. de regeling van Zululand heeft gezegd. De Wetgevende Raad zal heden zig houden met de tariefkwestie, overwegende de Regering amendementen gemaakt waarbij het beginsel wordt aangenomen van vervoer van zekere soorten van goederen door de Kolonie in *entrepôt* zonder dat men er anders dan in naam invoerregten op behoeft te betalen. De voorstellen der Regering betreffen onder anderen sterken drank, thee en bewerkten tabak.

DE ZULU'S ZIJN LASTIG.

DOORVOERREGTEN.

PIETERMARITZBURG, 7 Dec.—Heden werd hier berigt dat de Zulu's geweigerd hebben een vertegenwoordiger naar de Grenscommissie te zenden. In den Wetgevenden Raad is men het eens geworden dat sterke drank door de Kolonie in entrepôt voor 6d. per gallon kan gaan, behalve jenever, waar slechts 3d. voor betaald zal worden; thee voor 3d; bewerkte tabak en cigaren 6d; koffij 1d. per pond. Vast drank zal als plaatselijke beasting 7s. 6d. worden geheven. De uitvoer van goud uit de Kolonie heeft in November £8,893 bedragen.

MEER NATALSCHE AANRANDINGEN!

DURBAN, 7 Dec.—Weder een nieuwe aanranding door een Kaffer heeft heden plaats gehad, wordende een getrouwde vrouw aan den Umbilo weg, niet ver van de stad, door een vreemden Kaffer in haar kombuis verrast, neergeworpen en verkracht (*). De Politie, geholpen door een aantal stedelingen, ging het bosch door en paste een Naturel op, die late door het slagtoffer als haar aanrander herkend werd. Gevangene werd geboeid in de stad gebragt en in het station der politie ingekwartierd waarbuiten spoedig een opgewonden menigte bijeen was. Omtrent vijf uur werd die menigte vergroot door de komst van een aantal leden van het Comité van Waakzaamheid van de Punt, en het bleek dat de volksmenigte er op uit was om gevangene in handen te krijgen. Te kwart vóór zessen drong men op de deuren van het Station aan, en in weerwil van den tegenstand der Politie wist men binnen te dringen. De indringers werden weder naar buiten gedreven en een der deuren gesloten, maar nu bezigde de menigte de banken buiten het Station als stormrammen, en ten slotte werd de deur verbrijzeld. De menigte nam daarop volkomen bezit van het Station en zocht alle cellen en kamers zorgvuldig door, zonder den bewusten Naturel te vinden. Men gelooft dat de Politie door een list gevangene naar den tronk heeft weten te krijgen, en wel als gekleurd diender vermomd. Terwijl de opgewondenheid op haar hevigst was werd de brandklok door eenigen uit de menigte geluid, naar men meent als afgesproken teeken om meer leden van het Comité van Waakzaamheid bij te krijgen. Thans, te 7 ure, is het Station nog omringd door een groote opgewonden menigte. Te half zeven kwamen eenige gekleurde bandietenwachters met assegaaijen en Europésche met karabijnen gewapend achter aan het Station, maar om een onbekende reden, waarschijnlijk omdat men erger geweld van de menigten verwachtte als zij Naturellen tegen zich geschaard zag, vertrokken die wachters terstond. Het is niet onwaarschijnlijk dat ook de tronk zal worden aangevallen, en krijgt men gevangene er dan uit dan zal hij maar kort leven. Er is te Durban geen enkel soldaat.

*) Er staat in het telegram eigenlijk niet "ravished", verkracht, maar "ravaged", verwoest. Daar men echter wel steden en landen maar geen vrouwen verwoest, hebben wij de lezing bij gissing veranderd.—RED. *Z. Afrikaan.*

LATER (8.30 n.m.)—Een menigte volks is nog buiten het Station bijeen, en de straten zijn vol groepen die de zaak bepraten. De Superintendent van Politie, die afwezig was toen de aanval op het Station geschiedde, kwam te kwart vóór achten aanrijden, en terstond vroeg men hem waar gevangene was. Door de menigte gedwongen kondigde hij op zijn woord van eer aan dat gevangene naar den tronk was vervoerd, vermomd als Kafferdiender. Dringend vroeg daarop de menigte wie de man was die hem vermomd had, maar die vraag werd niet beantwoord. Een groot deel der menigte is naar den tronk, en geschiedt er hierop een aanval, dan is bloedvergieten onvermijdelijk. Er loopt een gerucht dat men per telegraaf troepen uit Pietermaritzburg ontboden heeft.

DURBAN, 8 Dec.—Bij de aanranding van gisteren is de vrouw niet verkracht, daar de man in zijn voornemen gestuit werd door twee kleine meisjes. Gevangene ontkwam gisteren avond met moeite het gepeupel, want hij had net het Station als diender verkleed verlaten toen de menigte binnenkwam. Tot laat in den nacht bleef een menigte heden buiten het Station bijeen. Heftige taal uitende maar tot geen dadelijkheden overslaande. De tronk schijnt niet bezocht te zijn, schoon, zoo als vroeger gemeld is, een deel der menigte in die rigting vertrok toen er luide "naar den tronk" werd geroepen.

DE "ANGLIAN."

DURBAN, 8 Dec.—De *Anglian* is heden morgen vertrokken met de volgende passagiers voor Kaapstad:—Den heer en mej. McKenzie, den heer Clark en Dr. Healey

BENJAMIN IN HECHTENIS.

(Van een Correspondent.)

PRETORIA, 8 Dec.—Benjamin is op een beschuldiging van meineed in hechtenis genomen.

Z. A. REPUBLIEK.

Maandag kwamen ons de bladen vandaar niet ter hand. Wat zij bevatten is voornamelijk een billijke klagt van de *Volksstem* over de ongeloofelijkheden die de Engelsche drukpers over Z. Afrikaansche zaken debiteert, een nader verslag van de behandeling der Nellmapius-zaak voor het Hooge Geregtshof, en het een en ander over de *Gold Field Times*, een Barbertonsch blad dat, volgens de *Volksstem* een ordentelijke rigting volgt. Onze tijdgenoot neemt er het volgend verhaal uit over:—

Charlie Dupont, de moordenaar van den armen Joe Sussens, heeft zich ditmaal in Swazieland onderscheiden. Het blijkt dat Umbandine, niet gesteld op Dupont's tegenwoordigheid in zijne bezittingen, den welbekenden Robt. MacNab, en Constable, een andere welbekende persoonlijkheid op deze velden, afzond om hem over de grenzen te brengen. Deze twee kwamen aan zijn huis, doch omtrent hetgeen daar eigenlijk gebeurde hebben wij geen authentieke inlichtingen. Een feit is het echter dat Dupont beiden doodschoot. Constable kreeg een kogel door het hart, terwijl McNab twee schoten ontving en spoedig daarna overleed. Naar wij vernemen hebben de autoriteiten maatregelen genomen—Constable was een oud delver en een burger van dezen Staat—om den moordenaar voor het geregt te brengen.

Voorts het volgende berigt van een correspondent der *Volksstem* uit Zoutpansberg:—

De Rhenosterpoort vallei werd gisteren door den hevigsten hagelstorm bezocht, welke ooit door mij is bijgewoond. Tusschen 5 en 6 uur barstte hij los. Voor zoover ik heb kunnen nagaan heeft de storm slechts plaatselijk gewoed, voornamelijk om en bij Fort Klipdam, waar hij zich met ontembare kracht deed gevoelen. Wind, donder en hagel vereenigden zich tot een oorverdoovend geweld. Hagelsteenen zoo groot als kippeneijeren vielen gedurende meer dan twintig minuten neder; het ijzer van het huis van den heer Jorissen is op sommige plaatsen doorboord. De muren welke op het Zuiden staan, van waar de storm kwam, schijnen alsof zij hebben blootgestaan aan het geweervuur van een geheel regiment; het zal zeker een maand duren aleer alles weer hersteld is. In het fort en de omliggende gebouwen zijn omstreeks honderd ruiten verbrijzeld, terwijl in het fort de hagel meer dan een voet hoog lag. Ook werden eenige stukken ijs opgenomen, welke zoo groot waren dat ze juist een waterglas vulden. Gelukkig voor ons was het koorn juist den vorigen dag opgestapeld en gedekt, anders zou de schade nog zoo ter zijn geweest. Van twee honderd vruchtboomen zijn echter vrucht en blad totaal afgeslagen; van groenten en planten ontsnapte niets aan de verwoesting. Vóór de storm op zijn hevigst was, waren de schapen en kalveren geborgen; eenige kalveren, die niet intijds konden verwijderd worden, zijn in de kraal doodgeslagen; hetzelfde lot trof eenige fraaije en kostbare pauwen, die zich niet wilden laten vangen. Groote hoeveelheden mielies zijn weggespoeld, en dienen nu zeker tot voedsel voor de visschen. Op de nabijliggende plaatsen is weinig schade aangerigt; alleen werden een paar eenden en ganzen gedood, maar geen ernstige onheilen hadden daar plaats; alles concentreerde zich op het eene punt hier. Een paar minuten te voren waren circa 150 stuks beesten in de kraal gebragt, maar het arme vee moet zeker zóó gepijnigd zijn door den hagel, dat zij door de sterke doornhaag heen braken en naar de bergen vlugtten, alwaar wij thans weer trachten op te zoeken.

Dr. Clark is van Pretoria naar Swazieland vertrokken, zamen met den Kommandant Generaal, diens Secretaris den heer F. Stiemens, en den Kommandant der Rijdende Artillerie, met een eskorte van 25 man. Tusschen Pretoria en Barberton heeft de postwagen een of meer ongelukken gehad, waarschijnlijk omdat een of ander passagier, wetende dat de Sheba aandeelen bezig waren met rijzen, dit aan zijn vrienden door een renbode wilde doen weten vóór de wagen aankwam. Zoo ja, dan is dit een zaak voor teeren en veeren.

Van hetgeen in de bladen vermeld wordt die gisteren behoorden te komen, slaat het voornaamste op de Nellmapiuszaak. Het blijkt vooreerst dat op een brief van den heer Nellmapius aan Dr. Clark, M.P., waarin hij zich over het gedrag van wijlen den heer Robertson ten zijne opzigte beklaagde, door Dr. Clark geantwoord is dat de Directie der Kruidmaatschappij in Engeland het gedrag van den heer Robertson afgekeurd en den heer Nellmapius als onschuldig beschouwd had. Voor het Hooge Geregtshof heeft adv. en proc. Hollard de volgende verdediging van zijn gedrag in zake het intrekken van het appèl van Nellmapius ingediend:

Gehoorzamende aan de order van UEd. Achtbare, gedateerd 26 November 1886, *in re* den Staat *vs.* A. H. Nellmapius, heb ik de eer de navolgende feiten als uitleg en verantwoording aan UEd. Achtb. te submitteeren.

Op den 28sten Augustus jl. werd ik door A. H. Nellmapius verzocht zijne verdediging in zake den Staat *vs.* hemzelven, waar te nemen, terwijl hij mij een zeer hooge retinue aanbood, hetwelk ik echter weigerde, daar ik reeds aangenomen had zaken voor het Rondgaand Hof te Barberton waar te nemen.

Op den 23sten September 1886, daags na mijne terugkomst van Barberton, retineerde de heer Nellmapius mij in de zaak om zoodanige hulp, advies en assistentie te geven aan zijne reeds geretineerde advocaten en procureurs, als in mijne magt was, buitendien was ook advocaat Dr. Burgers geretineerd.

Op den 30sten September jl. ontving ik den brief, hieraan gehecht en gemerkt A, waarop ik eene applicatie aan den toen Edel Achtbaren Regter Brand in Camera maakte, om den veroordeelde te willen ontslaan onder borgtogt tot tijd en wijle de punten, gereserveerd door de advocaten voor de defensie, door het voltallige Hof beslist zouden zijn, welk verzoek door Zijn Edel Achtbare niet toegestaan werd, al hetwelk meer ten volle blijken zal uit de documenten *gefiled* in de archieven van dit Edel Achtb. Hof.

Daarop trok ik, blijkens instructie vervat in brief gemerkt A, eene petitie op, gerigt aan de Regering der Zuid Afrikaansche Republiek, waarin de veroordeelde om kwijtschelding zijner straf smeekte, zooals blijken zal uit copie der petitie, hieraan gemerkt B, welke petitie ik eerst naar den veroordeelde stuurde en toen door hem geteekend naar de Regering verzond.

Daarop, en wel op den 4den October jl. ontving ik den brief van den veroordeelde, hieraan gehecht en gemerkt C, waarop ik volgens de daarin voorkomende instructies, het door hem aangeteekende appèl op de gereserveerde punten terugtrok en daarvan kennis gaf aan den Staatssecretaris, blijkens copie brief hieraan gehecht, gemerkt D.

Deze zijn de eenige communicatiën die ik met de Regering aangaande deze zaak gehad heb.

Sedert het bestaan van het Hoog Geregtshof alhier was de algemeene praktijk, dat—zoowel in actiën, applicaties en appèllen—de aanlegger, applicant of appellant, de door hem begonnen actie, applicatie of appèl kon terugtrekken, door kennisgeving aan den Griffier, zoolang de zaak niet ter rolle door applicant's procureur geplaatst was.

In zake de applicatie April *vs.* R. D. Nortjé, gediend hebbende den 18den September 1880 voor de Edel Achtbare Regters De Wet en Kotzé, voor betaling van kosten veroorzaakt door den appellant, doordat hij appèl aangeteekend, kennis daarvan aan den procureur van geappelleerde gegeven had, en dat het appèl in de eerstvolgende zitting van het Hoog Geregtshof gehoord zoude worden, waarop de procureur van geappelleerde copiën van de zaak liet nemen ten einde zich voor de defensie in appèl voor te bereiden, werd de applicatie van de hand gewezen, en het Hof zeide, dat een ieder die een vonnis tegen zich bekomen heeft, het regt bezit appèl aan te teekenen, hetzelve later, indien zoo geadviseerd, terug te trekken of te laten vervallen door het niet prosequeeren, terwijl de geappelleerde alleen dan het regt heeft kosten te eischen, die hij genoodzaakt was te maken, nadat de zaak onder behoorlijke kennisgeving ter rolle van verhoor geplaatst is.

Om deze boven beschrevene redenen vermeende ik dat dezelfde praktijk ook in deze nagevolgd kon worden, daar het appèl aangeteekend was voor of ten behoeve van beschuldigde.

Indien UEd. Achtb. van opinie mogt zijn, dat in crimineele zaken deze praktijk *niet* zoo behoort te zijn, wensch ik met bescheidenheid te submitteeren, dat voor zooverre mij bekend is, het de eerste maal is dat een appèl in eene crimineele zaak is teruggetrokken, en ik derhalve geen andere leiddraad had dan de praktijk in civiele zaken; ja zelfs in de gerapporteerde zaken van de Hooge Hoven der Kaapkolonie geen voorbeeld kon vinden van zoodanige terugtrekking, noch in de Regels van dit Edel Achtbare Hof daaromtrent iets beschreven vond.

Indien ik dus verkeerd gehandeld heb, heb ik gezondigd tegen een onbekende wet of praktijk, doch ik geef UEd. Achtbare de verzekering dat ik zulks *bona fide* gedaan heb, nooit denkende dat mijne handelwijze in deze door UEd. Achtbare als ten onregte beschouwd zoude worden.

Veroorlooft mij ook aan UEd. Achtbare te submitteeren dat in crimineele zaken het alhier nooit de praktijk was om eene procuratie te feilen, hetwelk ook zal blijken uit het feit dat in zake de Staat *vs.* Nellmapius, noch door de advokaten Ford en Keet, noch door procureur Jeppe zulks gedaan is, terwijl daaromtrent geene aanmerking door den toen Edel Achtbaren Regter Brand gemaakt is, toen ik voor Zijn Edel Achtbare verscheen met de applicatie tot aannemen van borgtogt, zooals te voren vermeld.

Veroorloof mij ten slotte UEd. Achtbare de verzekering te geven dat, had ik ooit kunnen denken dat mijne handelwijze de ontevredenheid van het of zoude kunnen teweeg brengen, ik zeker niet zoo gehandeld zoude hebben; integendeel, het is mijn streven de goedkeuring der Regtbank te hebben betreffende mijne handelwijze in de praktijk.

Hetwelk doende, enz.

UEd. Achtb. gehoorzame dienaar,

W. E. HOLLARD."

Hierop volgde een discussie, en ten slotte zeide de Hoofdregter het volgende:—

"In deze zaak werd door de Regters van dit Hof aan advokaat Hollard verantwoording gevraagd, die als advokaat en procureur was opgetreden, op welk gezag of met welk regt hij de gereserveerde punten in de applicatie van den Staat *vs.* Nellmapius kon terugtrekken op eigen gezag. Dit was feitelijk gebeurd. Het bleek dat Nellmapius eene petitie had ingediend vragende om pardon. Het Gouvernement had daaraan niet kunnen voldoen hangende het appèl. Natuurlijk wenschte Nellmapius niets liever dan het appèl terug te trekken; dat liet zich begrijpen. Niet wetende hoe dit te doen, gaat hij naar een procureur. Maar wat deed zijn advokaat en procureur? In plaats van zich regtstreeks naar den presiderenden Regter of het Hof te begeven en een order of verlof te vragen, waardoor die punten konden teruggetrokken worden, handelde Hollard op eigen gezag en diende den 4den October eene kennisgeving op den Griffier van het Hof, waarin hij zeide: "neem kennis dat ik *heb* teruggetrokken, enz." Nu was die kennisgeving niet alleen niet waar, omdat het appèl nooit was teruggetrokken, wijl het niet in den behoorlijken vorm was geschied, maar magtigde Hollard zich het regt aan, om de directie en order van den presiderenden Regter, op eigen verantwoordelijkheid, als teruggetrokken te beschouwen, en schreef hij aan den Uitvoerenden Raad, dat de applicatie teruggetrokken was. De Regering moest worden verondersteld dat zij *bona fide* geloofde dat er behoorlijk gehandeld was; zij gaf Nellmapius pardon, welke behandeling bijna aanleiding had gegeven tot eene botsing tusschen het Hoog Geregtshof en de Regering dezer Republiek. Het schriftelijk antwoord van Hollard had den Hoofdregter tevreden gesteld dat deze *bona fide* gehandeld had, maar daarna was de heer Hollard opgestaan en had hij zich aanmerkingen veroorloofd, waardoor, als ook door zijne houding, bij ZEd. Achtbare twijfel bestond of advokaat Hollard wel *bona fide* gehandeld had. Nu was hij niet meer zoo tevreden. Er bestond twijfel, doch daarvan wilde hij—de Hoofdregter—aan Hollard het voordeel geven. Nu die twijfel bestond meende ZEd. Achtbare dat hij niet anders kon doen dan alleen zijn *sterke* afkeuring te kennen geven omtrent Hollard's gedrag in dezen. Wat was zijn antwoord geweest? Dat het altijd de gewoonte was geweest in *civiele* zaken, dat het appèl door den appellant kon worden ingetrokken. Dat was zoo, maar in *crimineele* zaken, zooals hier, was het geheel iets anders. Hier was het appèl niet aangeteekend door den advocaat of procureur van beschuldigde, maar in het open Hof was aan den presiderenden Regter verzocht of hij zes punten zou willen reserveeren voor het voltallig Hof en hij, de Regter, gaf dat verlof en order en staakte zijn eigen vonnis, hangende de beslissing van het Hof van appèl. De gereserveerde punten waren dus in handen van het Hof van appèl en ze konden niet uit de handen van het Hof worden genomen. De regter was, ook al had men bij hem applicatie gemaakt tot intrekking van het appèl, echter niet verpligt om zoodanig verzoek toe te staan. Hij zou in den regel verlof geven, doch dit was aan zijne bescheidenheid overgelaten en de regter kon gezegd hebben dat hij zich bezwaard gevoelde en liever wilde wachten tot de zitting van het voltallig Hof. In geen geval, hoe ook genaamd, kon een appèl teruggetrokken worden, of het moest geschieden op dezelfde manier als waarop dat appèl was verleend. Hoe kon adv. Hollard zeggen dat hij onkundig was van de wet, hij, die bijna 10 jaren advocaat aan dit Hof was geweest, waar nooit een andere praktijk gevolgd was? Er was weinig verontschuldiging: *Cursus curiae, Lex curiae*, dat was de algemeene praktijk. De Regter reserveerde de punten, de Regter alleen kon verlof geven ze terug te trekken. Dat was altijd de regel van het Hof geweest. ZEd. Achtb. was dus niet zoo geheel tevreden dat Hollard *bona fide* had gehandeld. Juist zijn gedrag was het dat sterke afkeuring verdiende. Als een procureur geëmployeerd wordt, dan wordt hij niet geëmployeerd als 'Hollard' doch als 'advocaat en procureur' en daarin lag het gevaar, zooals ZEd. Achtb. wilde aantoonen, en daarin lag de oorzaak dat het Hof zoo iets niet onopgemerkt kon laten voorbijgaan. 't Was de pligt van advocaten en procureurs om strikt volgens regt te handelen, ter wille van de instelling waarvan zij leden waren; 't was hun pligt om de waardigheid en het respect dier instelling te handhaven ten koste van alles, en niet om, wanneer men geëmployeerd was, maar alles te doen, wat strekken kon om een voorgesteld doel te bereiken."

De andere Regters spraken in dezelfden geest, behalve dat Regter Jorissen verklaarde geen twijfel te koesteren of adv. Hollard had te goeder trouw gehandeld.

In een andere regtszaak, die tegen Barkley, Gesteir en anderen wegens het stelen van goederen van Kaffers, waarin geappelleerd werd van een uitspraak der Jury op grond van een gebrek in de akte van beschuldiging, werd het appèl goedgekeurd, en wel door den Hoofdregter en Regter Esselen (Regter Jorissen's uitspraak wordt niet gegeven) op een manier die een scherpe gisping van den Staatsprocureur (een *Hollander* die ten gerieve der Z. A. Republiek een veelbelovende loopbaan in zijn eigen land verlaten heeft) inhield.

Aan Blaauwhoek is een fraaije klomp goud gevonden, en men denkt dat de plaats weldra tot openbaar goudveld zal verklaard worden. Over de administratie van Witwatersrand worden zoo bittere klagten door een correspondent der *Volksstem* geuit dat gemeld blad er bij de Regering op aandringt om naar de zaak door iemand van werkelijke bekwaamheid te laten kijken.

Uit Utrecht wordt aan de *Republikein* gemeld:

"Een vreeselijk ongeluk heeft op den 17den ll. in het distrikt plaats gevonden. Zekere heer Jordaan, die met zijne familie (vrouw en 3 kinderen) per ossenwagen naar zijne plaats in de Nieuwe Republiek vertrok, werd, terwijl hij uitgespannen had, door den bliksem getroffen en op de plek gedood. Dezelfde straal sloeg nog twee andere Kaffers bedwelmd en doodde ook twee honden, die bij den heer Jordaan lagen. De bliksem werd heel waarschijnlijk door den band van het wagenwiel, waarbij de slagtoffers stonden, aangetrokken, daar het ijzer er uit zag alsof het gesmolten was. Het mes, dat de heer Jordaan in zijn zak had, werd op een afstand van circa 50 yards van hem gevonden, terwijl de kleederen van den getroffene geheel verflenst waren. Verleden jaar sloeg de bliksem op dezelfde plaats, of in de onmiddellijke nabijheid er van, in het huis van zekeren De Jager, waardoor deze op de plek gedood werd."

Het volgende is het voornaamste nieuws uit het Potchefstroomsche blad:

"Zaturdag 27 November, des namiddags hadden we hier een doordringenden regen, van weinig donder doch van veel hagel vergezeld, welke evenwel in de stad weinig schade veroorzaakte. Maar aan de boomvruchten en het te veld staande graan werd op de plaatsen aan de Noordsijde van hier nog al veel verloren. Er moet een zware bui in de randen ten Westen gevallen zijn, daar het water met geweld door het poortje op de stad afkwam. Bij den heer Abraham Smit aan Loopspruit verdronken 110 schapen, 96 stuks van het doode vee werd teruggevonden. Maandag omstreeks 3 uur 's namiddags sloeg de bliksem in den gevel van de Gereformeerde Kerk op het oude marktplein en trof, bij zijn verlaten van het Kerkgebouw, een in de nabijheid grazenden muilesel die op de plek doodbleef. Eerst omstreeks 4 uur werd men door den uitslaanden rook uit het dak gewaar dat er brand was. Oogenblikkelijk na er alarm gemaakt was kwamen vele menschen ter hulp aansnellen, en eenigen die terstond van binnen naar het dak opklommen wisten spoedig het vuur te blusschen. Groote lof komt aan hen toe die door hun tijdige hulp het dreigend gevaar hebben afgekeerd. In de nabijheid der Kerk waren drie wagens met reizigers uitgespannen wien gelukkig niets overkomen is. Naar we vernemen werd er tegelijkertijd in de vlei een paard van den heer P. de Vries door het weder gedood."

De "Kerkbode" en het "Kerkelijk Weekblad."

De volgende circulaire doet thans de ronde:—

"Kaapstad, 1 December 1886.

WAARDE BROEDER,

De Commissie voor het Kerkelijk Kantoor heeft besloten dat de *Kerkbode* verder bij de heeren VAN DE SANDT DE VILLIERS & Co. wordt uitgegeven, naar eene schikking, waarbij al de geldelijke verantwoording voor hunne rekening komt. De *Kerkbode* blijft dus als afzonderlijk blad bestaan.

Ons Weekblad kan, meenen wij, naast de *Kerkbode* bestaan, indien wij eene guarantie geven kunnen voor 1,500 exemplaren. Dit kan alleen geschieden, wanneer degenen die in de zaak groot belang stellen, gewillig zijn eene opoffering er voor te doen, alle krachten inspannen om voor het eerste jaar de noodige guarantie te geven, al zouden zij er zelven iets toe moeten bijdragen.

Wetende hoezeer gij de behoefte aan zulk een blad gevoelt, vragen wij u om ons per omgaande post te laten weten, voor hoevele inteekenaren voor het eerste jaar gij instaat. Laat het gewigt van de zaak, de behoefte aan eene krachtige en vereenigde poging, en de wenschelijkheid, nadat wij hierover zooveel gesproken hebben, om de zaak nu door te zetten, u wekken om te doen wat gij kunt.

Om tijd te winnen is het beter als gij ons een telegram kunt zenden, gerigt aan den eersten ondergeteekende.

De prijs der inteekening zal zijn 10s. per jaar, vooruit betaalbaar voor 12 of 6 maanden.

Wij noemen ons gezamenlijk,

Uwe Medebroeders,

A. MURRAY,
J. H. NEETHLING,
S. HOFMEYR.

P.S.—Aan guarandeerenden wordt een gratis exemplaar toegekend, aan agenten 5 per cent commissie verleend."

[De onderteekenaars zijn de predikanten van Wellington, Stellenbosch en Montagu.]

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

HANDEL MET TRANSVAAL ENZ.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Voorheen bestond er een goede handel tusschen den Vrijstaat, Transvaal en de Kaapkolonie; toen werd de handel niet gestremd met invoerregten. Ik zelf kreeg orders voor wijn, brandewijn en rozijnen—en van daar kreeg ik gekorven tabak. Nu zijn de invoerregten zoo hoog, dat er geen handel kan gedreven worden. Ik herinner mij voor 30 jaren geleden was een Schotschman met de naam van Hughes, op de achtendmarkt met zijn wagen uitgespannen. De wagen beladen met olifantstanden, vellen van wilde dieren, volstruisveeren, enz., komende van Kuruman. Mr. Rowan, de Custom House Searcher, ging beslag leggen op die goederen. De Procureur Generaal (Porter) zeide dat hij geen regt had er beslag op te leggen, alzoo die produkten altijd vrij de Kolonie waren ingevoerd.

E. G. A.

PROTECTIE.

Riebeek's Kasteel, 30 Nov. 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In den laatsten tijd werd er zoo veel heen en weer geredeneerd over bovengemeld onderwerp, dat het haast verveelend is, en ik het overbodig acht verder daaromtrent uit te weiden. Vergun mij tevens uwe lezers de tegenstanders van protectie, die Engeland als voorbeeld van vooruitgang onder vrijen handel noemen, te wijzen op een paragraaf onder Europeesch nieuws, in uw uitgave van Zaturdag, den 27 ll. Daar leest men het volgende:—"op een vergadering der Kamer van Koophandel te Manchester is een voorstel om te verklaren dat het voor Engeland tijd werd na te gaan of vrijhandel beantwoord had, met een meerderheid van slechts één stem verworpen, iets dat men natuurlijk een merkwaardig teeken des tijds acht, want Manchester is het middelpunt der vrijhandelspartij."

Mijnheer,—Indien nu Engeland, een land dat onmogelijk van 's lands eigen opbrengst bestaan kan, aan vrijhandel als voordeelig twijfelt, hoeveel te meer behoort Zuid Afrika, waar iedere soort van mineralen gevonden en fabrieken kunnen worden opgerigt en 's lands opbrengst van levensmiddelen groot is, zich niet te wachten voor een verwoestend middel als algeheele vrijhandel.

Hopende dat de koornbouw bij alle boeren vertegenwoordigers meer ondersteuning zal vinden in 't Parlement, en het Gouvernement middelen zal aanwenden strekkende tot bemoediging in 't bijzonder voor genoemden tak van nijverheid, ben ik, enz.

SCHALK W. VAN DER MERWE.

DE SCHOOLKWESTIE TE SOMERSET OOST.

Somerset Oost, 10 November 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw nommer van den 30sten October vind ik een schrijven, geteekend "Een Voorstander van de Hollandsche Taal," over de schoolkwestie te Somerset Oost. Hij schijnt veeleer een verdediger van Dr. Dieperink te wezen, want van de zaak zelve zegt hij zeer weinig. Hij heeft hoegenaamd niets gezegd, om Dr. Dieperinks uit de lucht gegrepene beweringen te bewijzen, maar valt Ds. Hofmeyr en de andere schrijvers op eene laaghartige wijze aan.

Te oordeelen naar zijn schrijven, moet hij zichzelven niet als een eerlijk man beschouwen, want ziet wat hij zelf zegt:—*Wanneer men tegen iemand schrijven wil, die bekend is, moet men als eerlijk man, zich niet verbergen onder een of ander vreemden naam.*

En nu wat doet hij? Juist wat hij beweert niet eerlijk te zijn. Of wil hij beweren dat Ds. Hofmeyr of zelfs E. P. onbekend is. Ik wil hier slechts in het voorbijgaan aanmerken, dat de anonyme schrijvers aan Ds. Hofmeyr's zijde, meer met de *zaak* te doen hadden dan met personen, en hun invloed niet wilden uitoefenen; en er dientengevolge niet op gesteld waren om hunne namen te teekenen. Maar waarom teekent "Voorstander van de Hollandsche taal" dan zijn naam niet? Is het spreekwoord hier dan ook weer bewaarheid: viz.—*That a man's own conscience makes a coward of him.*

Is het omdat hij weet dat hij een vreemdeling is in de schoolzaken te Somerset Oost en er niets over durft zeggen. Is het omdat hij zoo te zeggen een vreemdeling is in onze Kerk? Is het omdat hij misschien een ouden wrok koestert tegen Ds. Hofmeyr, en nu de eerste gelegenheid krijgt om gemelden heer uit te krijten als een Engelsch gezinde predikant, en dat onder naamverberging, wat hij niet eerlijk beschouwt?

En wat heeft hij "Voorstander van de Hollandsche taal" nu al gedaan om de Hollandsche taal te bevorderen in dit district? Heeft hij al ooit in zijn leven medegewerkt in schoolzaken, in dit district, of heeft hij ook misschien een Engelschen schoolmeester op zijn plaats, en kennen zijne kinderen niets dan Engelsch? Indien hij een openhartig, opregt, eerlijk antwoord geven wil op bovengemelde vragen, zal het mogelijk spoedig blijken dat hij even als de heer Diepenrink veel te zeggen heeft en niets doet. Nu waarom veroordeelt hij personen, die veel doen tot bevordering der opvoeding onzer Afrikaansche jeugd? Waarom zet hij niet liever zijn schouder aan het wiel en helpt diegenen die toch iets doen? De rapporten van de Gouvernements inspecteuren toonen toch duidelijk aan, dat de beide scholen te Somerset Oost, eerste klasse scholen zijn. Nu mijnheer Redakteur, een raad aan "Voorstander van de Hollandsche taal." Als gij weer schrijft, bepaal u dan bij de zaak en rand niet personen aan die misschien veel knapper zij dan gij.

EEN AFRIKANER.

DE "KERKBODE" EN HET NIEUWE WEEKBLAD.

Philipstown, 17 November 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Uwe Synodale rapporten werden door velen met ernst gelezen, maar wij zijn verbaasd te zien dat de *Kerkbode* met een weekblad vereenigd moet worden, om zich ook met maatschappelijke belangen te kunnen bezig houden. Dit stelde Ds. De Wet voor, er bij voegende, dat er een blad bestond dat zich voor godsdienstig uitgaf, maar een gevaarlijke strekking had en vooroordeel aanmoedigde, en de zaak der zending niet goed voorstond. Er waren twee bladen die hij niet aan zijn gemeente kon aanbevelen. Welke zouden toch die twee bladen zijn? Het eene dat zich voor godsdienstig uitgaf maar gevaarlijk was (welk gevaar?) en het andere dat de zaak der zending niet goed voorstond? Verstaat Ds. De Wet de zaak der zending dan zoo wel? Is de zending bijbelsch? Is ze zooals onze Heiland, Jezus Christus ze verordend heeft? Doen de zendelingen zooals ons Jezus jongeren of discipelen bevolen hebben te doen en te handelen?

Het weekblad zal als het met de *Kerkbode* wordt vereenigd moeten bewijzen hoeer het plan bijval zal vinden.

Nu komt Ds. C. Murray met de bewering wat de Synode voor de Naturellen wil doen en dat wordt tegengewerkt door hetzeen de Hollandsche dagbladpers hier verkondigt. Er wordt gesproken, zegt Z.W.Eerw., van Naturellenfokkerij, omdat men de Naturellen wil uitroeijen. Ik ben een geregeld lezer van de invloedrijkste Hollandsche nieuwsbladen, maar op uitroeijing van Naturellen heb ik nog nooit mijn oog gehad, maar wel dat bladen voorstaan dat blanken en gekleurden elk in hun vak en rang moeten worden gehouden. Er bestaan ongetwijfeld vele negervrienden die alles aan de Kaffers willen opofferen tot hun laatsten penning toe, om alle zwarten zoo op te brengen dat alle blanken verdwijnen, totdat het zoo ver zou komen als eenmaal met de Philistijnen over Israël. O wee ons land, o wee ons volk als Afrikaanders. Ds. Murray kan de politiek der bladen niet volgen en wij kunnen de politiek der Dominés ook niet volgen. Wij gevoelen ons echter innig gehecht aan de Ned. Geref. Kerk, en ook willen wij ijveren voor de uitbreiding van Christus Koningrijk.

Nu volgt Ds. Stegmann, die zeide dat het een groot gemis was voor het publiek dat het *Volksblad*, dat anders schreef dan de andere bladen, was verongelukt. Zeker is dominé in de rouw omdat de redacteurs mogelijk leden der N. G. Kerk waren of mogelijk echt orthodox, of omdat zij de belangen der Kaffers altoos goed gehandhaafd hebben. Ik was ook een lezer van het *Volksblad*, maar als er een Kerkelijk Weekblad moet verschijnen in dien geest, dan bedank ik, en zeker duizend anderen met mij er hartelijk voor, en dan zal het maar bedroefd er mee gaan.

Wie beantwoordt de vraag waarom het met de *Kerkbode* zoo treurig gesteld is?

Hoort naar Ds. Maeder. De *Kerkbode* heeft £750 opgebragt en er is nog een tekort nadat de magere koeijen der Synode braaf uitgezogen zijn door hen die mogelijk het Weekblad zullen moeten uitgeven. Voor £600 als waarborg kon zij het gedaan gekregen hebben door dat blad waarover geklaagd was.

Wij vertrouwen dat de bladen die Ds. de Wet niet aan zijn gemeente wil aanbevelen steeds door de Hollandsch sprekende bevolking zullen gewaardeerd blijven, en dat zij zullen voortgaan op hun weg. Wij kunnen ons aan de dominés niet storen, zij zijn toch ook maar menschen; wij hebben den Bijbel die ons een lamp voor onzen voet en een licht op ons pad is.

Door bovenstaande regelen in uw veelgelezen blad te plaatsen zult gij zeer verpligten

EEN BEKOMMERDE OVER KERK EN STAAT.

P.S. Die *Patriot* gelieve over te nemen.

[Deze brief, die gedagteekend is 17 November, is ons eerst onlangs geworden.—RED. Z. A.]

BUCHLER'S NO. III EN IV.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Daar de laatste twee stukken van den heer Buchler bijna niets bevatten dat de moeite waard is notitie van te nemen, zoo zal ik ze beiden tezamen kortelijks overgaan, en slechts op enkele punten, waar hij in het duister schijnt rond te tasten, eenige opheldering geven. Hij zegt "dat ik zeker wonderlijk nieuwsgierig moet zijn, dat die vergaderingen mij zoo hinderlijk zijn." Ik kan den heer B. verzekeren dat zij mij in 't geheel niet hinderlijk zijn; ik heb volkomen vrede met haar, maar dat ik zeer nieuwsgierig ben, om bijna bij elke bijeenkomst een boel zich te zien verantwoorden, waarom zij niet rekenschap zullen geven aangaande hun handelwijs, alsof zij nooit tot een "loge" behoorden. Nu, mijnheer, dat zijn nog maar diegenen die niet het openbaar schuwen. Maar praat toch nooit van hen die hun toevlugt tot de pepermunt, limoen en al zulke reukverdwijnende dingen nemen, en die men 's avonds bij de "Army" en zulke plaatsen ontmoet; want, mijnheer, ik kan hen verzekeren dat die oude "Cape smoke" toch niet iemand is die zich door aangename reuken ten onder laat houden. Nu gaat de heer B. er toe over om mij te verklaren waarom hunne vergaderingen in 't geheim en met geslotene deuren moeten geschieden. Ten eerste: "Om der zwakken wil. Want het gebeurt dikwijls" (liever gezegd 'gedurig') "dat er een struikelt, en dan wordt hij weer door zijne broeders opgetild, hetwelk niet anders is dan het bevel van God: 'Broeders, indien iemand struikelt, gij die geestelijk zijt, brengt den zoodanige teregt.'" Zou de heer Buchler ons kunnen seggen hoevele geestelijken, zooals de Apostel het bedoelt, zich in de Loge alhier bevinden? Of bedoelt hij misschien de wederdoopers, waar hij een van is, die zooveel met geesten op hebben? of hoe dat hij het woord "geestelijk" met een Good Templars Lodge overeenbrengt? Althans ik versta het niet. "En het moet alles in stilte geschieden, anders heeft zulk een geen moed meer om op te staan." Nu, als iemand opregt bekeerd is van een zonde, dan behoeft hij het immers niet voor den mensch verborgen te houden, neen, hij zal er liever mee voor den dag komen, wijl er geen geveinsdheid meer in hem is, en hij in zijn hart overtuigd is, dat God het hem vergeven heeft, zoo deert het hem ook niet, wat de menschen er van seggen mogen. Maar neen, men is voor de menschen bevreesd; want als zij het eerst weten, dan heeft zoo iemand geen moed meer om op te staan, daarom moet het maar zoo onder vier oogen blijven. Nu ziet men duidelijk het gevaar. Voor God is men niet bevreesd, maar wel voor den mensch; daarom gaat zoo iemand ook niet tot God, maar wel tot de Loge, die belooft het strict geheim te houden. Een zeer gemakkelijke bekeering, niet waar? Is het dan te verwonderen dat de Loge zulk een aanhang krijgt? Nu gaat hij over om ons te vertellen van vele ouders die hunne kinderen naar hoogere scholen gezonden hebben, en hoe dat die kinderen terug gezonden zijn als een pest. Waarom? Om de zoogenaamde Christelijke gewoonte. Het schijnt dat de heer Buchler zijne informatie uit wonderlijke bronnen ontleent, want althans ik weet er van geen. Nogtans, hoe het zij, dat is toch geen grond om die "Christelijke gewoonte" te veroordeelen, omdat er menschen zijn, die er misbruik van maken. Of zou de heer B. ons misschien eene Christelijke gewoonte kunnen opnoemen waarvan geen misbruik gemaakt wordt? Of zoudt gij het niet een misbruik noemen, wanneer gij, die zoo graag pronkt als Christen, achter uw toonbank staat om uwe klanten te bedienen "dus bezig in uwe Christelijke gewoonte" van wie gij weet, dat hun munt komt uit de kantien, misschien daar belegd, door een of ander vader, wiens huisgezin misschien in de jammerlijkste armoede verkeert, of van iemand, die gij weet, dat zijn geld komt van den door u zoo vervloekten drank? Noemt gij dat niet misbruik maken van uw Christelijke gewoonte. Of wanneer gij 's avonds gaat om uwe Salvation meetings te houden, en die aanhoudt tot bijna middernacht, waarheen alle temperaturen komen, die dan deze gelegenheden te baat nemen, om hunne onzedelijke plannen door te drijven. O! antwoordt gij: Ik houdt deze meetings niet dan om zielen tot bekeering te brengen, en indien er dan deruiken komen, die er misbruik van maken, dan ben ik immers er niet aanspreekelijk voor? Zeer goed: Maar nu vraag ik u hoe kunt gij dan diegenen veroordeelen, die van het gebruik van het door God ingestelde geheiligde produkt een gewoonte hebben gemaakt? en hoe kunt gij dan die Christelijke gewoonte veroordeelen omdat er menschen zijn die zich er aan vergrijpen? Ligt het kwaad dan aan de Christelijke gewoonte of aan hen die niet weten zich er aan te houden? Of hebt gij nog nooit menschen ontmoet, die van kindsbeen aan, aan die Christelijke gewoonte deden, en toch als matige drinkers met hunne grijze haren in het graf zijn gegaan? Nu mijnheer, daar 's heeren Buchler's geschrijf niets meer bevat dat de moeite waard is aanmerkingen op te maken, en daar ik over genoemd onderwerp alreeds het mijne breedvoerig gezegd heb, en dus er niet weder over ga uitwijden, zoo sluit ik mijne verdediging met den heer B. met deze. U hartelijk dank zeggende voor uwe ruimte, enz.,

R. A. KNIPE, W. zn.

EERLIJK *vs.* DE PAARL-PRETORIA GOUDMIJN MAATSCHAPPIJ.

Aan den Redakteur.

Mijnheer!—Dat iemand die zijn naam niet durft te noemen, geen enkel argument meer heeft aan te voeren, om zijne beweringen te staven, tot schande gemaakt is door de bewijsstukken waarmede de heer Malherbe zijne onwaarheden heeft blootgelegd, en op alle punten uit het veld werd geslagen; ik zeg: dat zoo iemand nog de onbeschaamdheid heeft, zich aan het publiek te blijven opdringen, en te roemen dat hij in zijn doel geslaagd is, dit is, om er het minste van te zeggen, *walgelijk*. Het doet mij denken aan den man, die door zijn vrouw uit alle hoeken verdreven, zijn heul soeken moest, met zich onder een bed te versteken, en vandaar den lafhartigen moed betoonde, met te snoeven: "*ik zal niet uitkomen, ik zal jou toonen dat ik* BAAS *ben.* Nu "Eerlijk" geen enkel argument meer over heeft, roept ook hij van uit zijn schuilhoek: "ik houd staande, ik houd vol." Wie is toch die groote IK? Misschien iemand wien, als hij zijn naam durfde noemen, door niemand der "ongelukkigen" een hand zal toegereikt worden.

Hij snoeft: "ik heb mijn doel bereikt, om de oogen te openen." Ja, maar in omgekeerden zin, want zijne drogredenen gaven den heer M. aanleiding om de waarheid in zulk een helder licht te stellen, dat de aandeelen nu gretig worden opgenomen. Had hij niet geschreven, er ware dan ook geene aanleiding geweest om de inlichtingen te verschaffen, die nu gegeven zijn. De oogen van het publiek zijn nu geopend, niet door, maar ondanks zijne onwaarheden.

Dat de heer M. zich niet verwaardigt, hem te zeggen hoe veel de plaats gekost heeft, is eenvoudig, omdat het een zaak is waarmede "Eerlijk" niets te maken heeft.

Nu hij echter volhoudt, dat het niet meer gekost heeft, beschouw ik, die pas van de Goudvelden terug gekomen en goed ingelicht ben, het mijn pligt te verklaren, niet om "Eerlijk" te pleizieren, maar om den heer M. te regtvaardigen, dat de plaats, met de regten daarop, bezeten door de heeren Botha, Vivier en Theron, benevens de onkosten door het syndikaat, aan Landmeters etc. etc., circa £12,000 heeft gekost. Doch wat heeft hij en het publiek er nu bij gewonnen? Of had hij wel gewild, dat het syndikaat, alle lasten dragen en alle risico staan moest, alle opoffering welke de leden der commissie zich getroosten en de schade in hunne private bezigheden die zij lijden moesten, en dit alles voor niemendal?

Even onwaar is zijne bewering omtrent de aangevraagde mijnpacht; die is niet te groot voor de plaats en sluit *niet* al de *beste* riffen in, maar is juist gevraagd op dat gedeelte, die anderen, zoogenaamde "mieli-landen" gelieven te noemen.

Doch om met iemand als "Eerlijk" te redeneren, is voorwaar "den Moriaan geschuurd," want na dat hem aangetoond is, uit den prospectus self, dat "Drifontein" geen 8000 morgen groot is, en net alle regten op de plaats maar slechts 486 morgen 222 roeden op het *Noord Oostelijk gedeelte* aan de maatschappij werden afgestaan, houdt hij nog staande alle regten enz. zijn overgemaakt.

A. Z.

HOLLANDSCHE LEESBOEKJES.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—De uitgave mijner Gedichten heeft vernieuwde navraag naar mijne Hollandsche leesboekjes, zoo lang reeds besproken en beloofd, in het leven geroepen.

Tot narigt van alle belanghebbenden, verzoek ik u het volgende te willen opnemen:

Eene Serie van vijf Leesboekjes ligt reeds negen maanden klaar. Door den dood van wijlen den heer J. C. Juta echter, is onvermijdelijke vertraging veroorzaakt in de uitgave. Andere moeijelijkheden hebben zich daaraan toegevoegd, zoodat ik zelf nu en dan getwijfeld heb, of mijn werk ooit het licht zou zien.

Het is nu echter vastgesteld, dat de manuscripten uit Engeland zullen terugkomen, en de boekjes gedurende de eerste helft van het volgende jaar achtereenvolgens hier te lande zullen ter perse gaan—zoodat naar alle waarschijnlijkheid met Junij e. k. de geheele serie ter beschikking van het publiek zal zijn.

U dankend voor de vriendelijke opname dezer noodige boodschap, ben ik,

Uw Dienstw. Dr.,

HUBERTUS ELFFERS.

P.S. De Hollandsche bladen der aangrenzende Staten zullen mij groot genoegen doen met deze bekendmaking over te nemen.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

— *Een groot grondeigenaar in Polen*, zoo verhaalt de *Kiewljanin*, heeft de zonderlinge gril, van al zijn dienstbaren, tot de veldarbeiders toe, Fransch te laten leeren, opdat hij in die taal met hen zal kunnen spreken. Hij heeft de loonen verdubbeld, onder voorwaarde, dat allen een paar uren per dag aan de studie van het Fransch zullen wijden, onder leiding van een onderwijzer en een onderwijzeres, die hij daartoe liet overkomen. Er worden prijzen uitgeloofd voor hen die zich bij het leeren onderscheiden, en allen begonnen met den besten wil. Maar niet meer dan een paar der onderhoorigen hebben goede vorderingen gemaakt. De overigen waren, tot dusverre, trots alle inspanning, niet in staat, om de taal ook maar eenigszins te leeren. De grondeigenaar geeft echter zijn plan niet op, maar laat het gedwongen onderwijs voortzetten.

— De onlangs geopende zaal van de *Louvre* te Parijs, waar de Perzische oudheden tentoongesteld zijn, is weder gesloten moeten worden. De prachtige beeldhouwwerken van gebrande klei, welke zich sinds den tijd van Darius en Artaxerxes hadden goed gehouden, begonnen reeds te vervallen en af te brokkelen door de vochtigheid van het klimaat. Men zal hen nu een bewerking doen ondergaan, om hen daartegen bestand te maken.

— Ongeveer zestig jaren geleden woonden te Funfkirchen—zooals de oudste inwoners dier stad zich nog wel herinneren, acht jonge meisjes, zusters, die, toen zij weezen werden, de gelofte deden, niet te trouwen, en zich geheel aan elkander te wijden. Zij waren rijk, en allen zeer schoon. Maar alle huwelijksaanzoeken werden door haar afgewezen. Het was een merkwaardig gezigt, deze "moderne Vestaalsche maagden," zooals zij genoemd werden, door de straten te zien wandelen, steeds zamen, en zedig de oogen nedergeslagen, om alle onbescheiden blikken te ontwijken. Maar de tijd heeft het groepje gedund. Drie van de zusters werden na elkander door den dood weggerukt, en dezer dagen is de vierde overleden, in den ouderdom van 80 jaren. De vier nog overgebleven zusters bragten, diep door smart gebogen, haar stoffelijk overschot naar het graf.

De Italiaan Merlatti, die nu te Parijs zijn 5 daagsche vasten is begonnen,—waar ook Succi weer aan het hongerlijden is—heeft zich goed daartoe voorbereid. Hij at den dag te voren een geheelen gans—met beenderen en al, wordt er bij verteld—een kilogram ossenvleesch, en een portie groenten, genoeg om twee man te verzadigen. Tot nagerecht pluizde hij nog 24 noten op met de schillen, omdat hij ze zóó smakelijker vond. Dat is genoeg, om een poos op te teren.

— Op de Bloemmarkt te Parijs, kwam onlangs, tegen middernacht, een welgekleed man, met een lantaarn en een slaapmuts in de hand. Hij ging op een der banken zitten, begon zich bedaard te ontkleeden, strekte zich eindelijk, zonder eenig ander kleedingstuk dan zijn slaapmuts, op de bank uit, met al de bewegingen van iemand, die zich te bed legt, en blies toen zijn lantaren uit. Een paar voorbijgangers, die verbaasd hadden toegezien, waarschuwden eenige politieagenten, die nu den slaper wakker maakten. Deze, die in allen ernst de bloemmarkt voor zijn slaapvertrek aanzag, toonde zich zeer verontwaardigd over de bij hem gepleegde "schennis van domicilie." Men moest hem met geweld een paar kleedingstukken aantrekken, en zoo naar het politiebureau brengen. Daar bleek het spoedig, dat hij een krankzinnige was, die aan het toezigt zijner verwanten had weten te ontsnappen. Hij werd toen onmiddellijk naar huis gebragt.

— Onlangs is te Weenen een knaap, die met zijn makkers voor een veroordeelde speelde, die gehangen moest worden, bij ongeluk werkelijk opgehangen en gestikt. De andere jongens namen verschrikt de vlugt, en toen er hulp kwam was de knaap reeds dood. Zijn arme moeder heeft van schrik de spraak verloren.

— Een tournure(bustle)-hater te Pest heeft onlangs de drukst bezochte straat aldaar op en neer gewandeld met een mopshond die...... een tournure droeg. Het diertje droeg het uit-stekende kleedingstuk met evenveel gratie als de nuffigste dame. Het wekte bij de heeren niet weinig gelach, en groote ergernis bij de dames die zich zoo snel zij konden uit de voeten maakten.

— Een dame die onlangs, de mis bijwoonde in de kerk St. Marie de Battignolles, te Parijs, bemerkte, toen de collecterende geestelijke bij haar kwam, dat haar geldbeurs en haar sleutels haar ontstolen waren. Zij deelde die ontdekking mede aan een deftig heer naast haar, en deze heer riep self uit: "Mevrouw ik ben ook bestolen! Mijn portemonnaie is ook weg!" Hij bood haar aan, met haar naar het politie bureau te gaan, om de diefstallen aan te geven; of zoo de dame dat liever had, zou hij alleen gaan, en ook een aanklagt indienen namens haar. De dame nam dat vriendelijk aanbod gaarne aan. Zij gaf haar lotgenoot haar visitekaartje, en de heer ging onmiddelijk heen. Hij begaf zich echter niet naar het politiebureau maar naar de woning der dame. Daar vertoonde hij het visitekaartje, bragt de boodschap van Mevrouw, dat men hem 500 *francs* zou meegeven. Mevrouw was in de kerk bestolen en had geld noodig. De sleutels had hij ook bij zich. De dienstboden geloofden den deftigen heer en gaven hem het verlangde. Eenige oogenblikken later kwam de dame thuis en ontdekte, dat de dief niemand anders dan de deftige heer was geweest, die haar nu voor 800 *francs* bestolen had; want in hare beurs waren 300 fr.

— Een bekende boekenliefhebber te Berlijn, Dr. L., is dezer dagen in hechtenis genomen wegens diefstal van een aantal zeldzame boeken en handschriften uit de koninklijke bibliotheek en andere boek-verzamelingen. Een boekhandelaar, die meermalen na de bezoeken van Dr. L. kostbare werken vermist had, klaagde hem eindelijk aan. De doctor heeft alles bekend. Hij moet ook een aantal kostbare boeken in de koninklijke bibliotheek vernield hebben, door er titels en platen uit te scheuren.

— De Trans-Kaspische spoorweg is nu, wat den "onderbouw" betreft, gevorderd tot aan de Amoe-Darja, bij het stadje Tscherdschui, in Bokhara. Het leggen van de spoorstaven gaat vrij snel, en er is kans dat de nieuwe lijn vóór 1887 in gebruik genomen kan worden. De Russische Regeering laat reeds een stoompont bouwen, om de spoortreinen naar de overzijde der rivier te brengen. Men verwacht vooral veel van den aanvoer van zijde uit midden-Azie langs dezen spoorweg, welke waarschijnlijk de zijde prijzen in Europa aanmerkelijk zal doen dalen. De Russische Regering heeft dezer dagen ook vier groote stoombooten besteld voor de vaart op de Amoe Darja.

— Volgens een door de Engelsche Regering openbaar gemaakt verslag, kan het Britsche Rijk zich in eene groote vermindering van het aantal misdadigers verheugen. Het aantal veroordeelden in 14 strafgevangenissen was in 1885 1185 mannen en 150 vrouwen. Gedurende dat jaar werden in Engeland en Wales tot dwangarbeid veroordeeld 1027 personen, zijnde 23 pct. minder dan in 1884, hetwelk het laagste bedrag aangaf van alle jaren, waarover de statistiek loopt. In Schotland was het aantal gevonnisden ook veel geringer, en voor het eerst sinds 20 jaren werden in 1885 geene vonnissen tot dwangarbeid door de krijgsraden, zoowel van de land- als zeemagt geveld. Het aantal veroordeelingen neemt bovendien sterk af, niettegenstaande de vermeerdering der bevolking. Deze kan voor de jaren 1854—1859 geschat worden op 19½ millioen, en nu was het gemiddeld aantal vonnissen in elk dier jaren 2589, dat is één misdadiger op de 714 inwoners. In 1885, met 1027 strafvonnissen op een zielental van 29½ millioen, wordt dit: 1 misdadiger op 28,724 inwoners. Als een gevolg daarvan wordt ook het totaal aantal personen, die een vonnis ondergaan, aanmerkelijk kleiner; tegen bijv. 11,660 in 1869, bedraagt dit 8183 in 1885. Het aantal vrouwen daaronder, 821, is niet veel grooter dan het 10 jaren geleden was. Hetzelfde wordt opgemerkt bij de veroordeelden door krijgsraden, zijnde in de jaren 1883—1885 resp. 350, 200 en 126 (112 soldaten, 9 matrozen en 5 mariniers.) Een ander gevolg dezer vermindering van misdaden is de afname van de kosten der gevangenenverpleging en van het aantal benoodigde ambtenaren. Van 345,632 pond sterling in 1881—1882, zijn de kosten gedaald op 299,876 pond sterling, en het getal beambten van 1579 mannen en 166 vrouwen op 1376 mannen en 124 vrouwen. Ook wordt in Engeland de toepassing van het cellulaire stelsel steeds meer uitgebreid, terwijl men in de gemeenschappelijke gevangenissen de gewoonte volgt om hen, die voor den eersten keer straf ondergaan, in een afzonderlijke klasse te vereenigen.

— Over het gebruik van boutwol als bedvulling, schrijft Dr. S. S. Coronel in de *Huisvrouw* het volgende:—Voor eenigen tijd geleden schreef ik in een opstel over de inrigting van slaapvertrekken voor kinderen, een en ander over vulling van bedden. Ik heb mij daarbij over de *houtwol*, een niet lang in den handel gebragte stof, fijn schaafsel van dennenhout, niet bepaald uitgelaten, omdat ik ten deze geene ervaring had opgedaan. Ik meende deze stof, op het seggen van anderen, als minder warm niet bepaald te moeten aanbevelen. Vermoedelijk na de lezing van mijn opstel zond mij de directie der Hoogeveensche fabriek van houtproducten, te Hoogeveen, Hollandsche Veld, een baaltje van die stof, waarin fijn en grof schaafsel tot een gewigt van 15 kilo van elk, samengeperst was, met het berigt, dat dit van levende dennen geschaafd en bij ervaring proefhoudend gebleken was. Het fijn was voor peluw en kussen en het grove voor de matras bestemd. Bij het ontpakken en uitpluizen kwam het mij voor, dat deze stof door haar harsgeur, zachtheid, droogheid en veerkrachtigheid wel geschikt zou zijn voor klierachtige en onrustige kinderen. Ik liet er dadelijk eene hoeveelheid van vullen met een matras en kussens en gaf die aan mijn eigen kind in gebruik. Het overige, nog voor twee kinderbedden voldoende, zond ik aan den geneesheer van een paar gestichten, waar klierachtige en zenuwachtige kinderen verpleegd worden, met het verzoek ze evenzoo te gebruiken en mij verslag zijner bevindingen te geven. Ziehier de uitkomst onzer onderzoekingen. Gedurende de eerste paar nachten vonden de kleinen zich er niet zoo behaaglijk in, zoowel omdat de onderlaag nog te veerkrachtig was en zij bij het wenden telkens naar den kant gleden, als wegens den aromatischen harsreuk, waaraan zij niet gewoon waren. Maar daarna vonden zij het heerlijk op zulk een veerkrachtig en geurig bedje te liggen. De anders onrustige kinderen genoten nu ook een rustiger slaap en transpireerden minder dan ze op andere bedden deden, ofschoon zij er zich volstrekt niet minder warm onder gevoelden dan bij eene vulling met zeegras of kapok. Na een poosje er op gelegen te hebben, pakt het vulsel wel dichter samen, doch vormt volstrekt niet die harde klonters, welke men bij vulsel met bovengenoemde stoffen gewoonlijk waarneemt. Daarbij komt, dat het droog en frisch blijft en niet, zooals zeegras, wegens zijn zoutgehalte, water aantrekt. Ook voor kinderen, die aan habitueel bedwateren lijden, is het aan te bevelen, omdat de harsachtige houtvezel niet zoo gemakkelijk vocht opneemt als het zeegras en de kapok. Een luchten in de zon maakt zulke bedden even frisch alsof ze nieuw waren. Ik kan dus met vertrouwen dit vulsel aanbevelen, daar de geringe prijs geen beletsel voor de aanschaffing of vernieuwing is.

Gouvernementsberigt

No. 1,033, 1886.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanderijen en Publieke Werken, 4 Dec. 1886.

HET volgende Rapport door Professor HAHN wordt gepubliceerd tot algemeen narigt:—

F. SCHERMBRUCKER,
Commissaris.

Kaapstad, 4 Dec. 1886.

Rapport over eenige Scheikundige Eigenschappen van de Spaansche Druiven aan boord der *Pembroke Castle.*

Daar de druiven niet aan wal konden worden gebragt, ging ik met mijn Assistent en eenige noodige toestellen om de Druiven te onderzoeken aan boord van de stoomboot. Kapitein Harrison was vriendelijk genoeg een hut ter mijner beschikking te stellen om de proeven te nemen. De twee voornaamste bestanddeelen van het druivensap, suiker en zuur, werden bepaald in druiven die meer of min, en andere die niet rijp waren. De resultaten zijn als volgt

	Zurigheid.	Suiker.
Niet rijp ..	5.77 per mille ..	15.4 per cent.
Bijna rijp ..	5.47 „ „ ..	17.1 „ „
Rijp ..	5.40 „ „ ..	18.4 „ „

Het gemiddelde gehalte zurigheid was 5.55 per mille, en suiker 16.96, bijna 17 per cent. Ik bevond ook dat het gemiddelde gewigt van de korrels 69 greinen was.

Met deze resultaten de zamenstelling van onze *rijpe* Hanepoot en Groendruiven vergelijkende, merken wij een groot verschil op in het suiker gehalte, minder in de zurigheid.

Het gemiddelde gehalte zuur in onze rijpe Groendruif en Hanepoot is 3.5 per mille en suiker 22 per cent. Geheel rijpe Groendruif en Hanepoot Druiven bevatten 25 per cent suiker.

Het gemiddeld gewigt van den korrel van rijpe Groendruif is 42 greinen en van Hanepoot 83 greinen. Door talrijke waarnemingen die ik gedaan heb betrekkelijk de verandering van het gehalte suiker en zuur in druiven gedurende den tijd van rijpwording, heb ik bevonden dat in het district Worcester de Groendruif 5.5 per mille zuur bevat en 17 per cent. suiker, *zes weken voor* men ze rijp en geschikt voor persen acht, en de Hanepoot *drie weken voor* dezen tijd. Aan de Paarl en te Stellenbosch is de tijd bijna de helft korter.

Ik doe derhalve aan de hand dat de druiven veel vroeger worden gesneden, indien voor uitvoer bestemd, namelijk, ten tijde dat zij 17 per cent suiker bevatten. Elke wijnboer kan dit punt gemakkelijk bepalen door het gebruiken van een behoorlijken *Saccharometer,* zamengesteld om het gehalte zuiker in druivensap te bepalen. Het is een abuis en het zal altijd een mislukking zijn om onze druiven als zij geheel rijp zijn uit te voeren.

Gedurende de laatste weken neemt het suikergehalte sterk toe, maar de hoeveelheid zuur vermindert maar langzaam. De groote percentage suiker bevordert ontbinding en verrotting, en het is bijna onmogelijk zelfs enkele trossen geheel rijpe druiven eenige weken te bewaren.

Het is te hopen dat den tegenwoordigen zwaren tijd vele wijnboeren zal doen trachten druiven uit te voeren, en ik twijfel niet of de ondervinding door deze proefnemingen opgedaan uiteindelijk tot welslagen zal leiden.

(Get). P. DANIEL HAHN,
Ph. Dr., M.A.,
Professor in de Chemie.
Wel Ed. heer H. H. McNAUGHTON,
Assistent Commissaris van Kroonlanderijen en Publieke Werken.

TULBAGH.

Extra Boerenplaats uit de Hand te Koop.

DE ONDERGETEEKENDE biedt hiermede uit de hand te koop aan, zijne Plaats genaamd "PART VAN LA RHONE," in de Brouwerstraat, afdeeling Tulbagh gelegen. Zij is beplant met circa 50,000 Wijngaardstokken in volle dragt, alsook met vele vruchteboomen van allerlei soort; is voorzien van een fraaijen stroom altijd loopend water; bevat extra zaailanden en weideveld voor vee en is bijzonder geschikt voor een melkstoeterij.

Is gelegen slechts 15 minuten rijdens van het dorp Tulbagh.

TENDERS te worden ingezonden niet later dan den 11den December e. k. aan den WelEd. Heer H. A. FAGAN, Tulbagh, of aan den Ondergeteekende.

Kostelijke Kans voor Jongbeginners.

S. F. P. DU TOIT

Tulbagh, 30 November 1886.

GEVESTIGD 1836.

W. G. COMBRINK,
HOROLOGIEMKER,
OVER H. STURK & Co.,
Kortemarktstraat, Kaapstad,

Steeds voorhanden Horologies, Klokken en Juweliers waren, Zilveren en Plated Lepels en Vorken, Tafelmessen, Pennemessen, Brillen Oogglazen, enz., enz.

Hoorlogies, Klokken en Juwelierswaren gerepareerd en allerlei werk tegen billijken prijs gedaan.

Kaapsch Maaksel Stevels en Schoenen,

VOOR

Stijl, Duurzaamheid en Goedkoopte,

ALLEEN VERKRIJGBAAR IN DEN

Schoenen Winkel

VAN DE

WESTELIJKE

LOOIMAATSCHAPPIJ,

5, PLEINSTRAAT.

UNION LINIE
ONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira,** om den anderen **Woensdag,** te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"SPARTAN," Kapt. WAIT, 15 December via St. Helena, Ascension en Madeira
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 29 December via Madeira alleen.
"MOOR," Kapt. GRIFFIN, 12 Januarij, via St. Helena en Madeira.
"TROJAN," Kapt. LARMER, 26 Januarij, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika.

ZWAVEL! ZWAVEL!!

DE Ondergeteekenden hebben ontscheept BRANDRAM'S B.B.

Bloem van Zwavel,

Die zij te Koop aanbieden tegen Laagste Marktprijzen.

VAN DER BYL & CO.

DAS CAPLAND
Deutsche Zeitung für Süd-Afrika

Druck und Verlag von Braun & Co.

CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsatze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romans und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.

Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh.—6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. pränumerando.

Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2sh und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei resp. 12monatlichen Anzeigen.

Probe-Num mern gratis und franco.

RHEUMATICURO.

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Steynsburg, 25 Jan. 1866.

Waarde Heer,—Negen maanden geleden heb ik per brief van de goede uitwerking van "Rheumaticuro" getuigd. Ik ben 60 jaar en heb 23 jaar lang geleden aan Chronische Asthma en Rheumatiek, en heb hulp gezocht bij vele Geneesheeren en alles zonder baat beproefd, en had alle vertrouwen verloren in menschelijke hulp in mijn geval, tot ik eindelijk Rheumaticuro probeerde, en nu zijn mijn zinkings, rheumatiek, en pijn in hoofd en aangezigt geheel verdwenen, en wordt het nieuws algemeen verspreid dat "Ou meester VAN ROOY mper heel te maal gesond was van die wonderlijke medicijn", wat ook het geval is. Ieder die gaat probeerd heeft beveelt baar aan.

De heer JACOB VAN ZIJL, van Vlakfontein, is genezen van wat een bijna ongeneeselijk geval van Rheumatiek en Jicht scheen. Nooit, zegt zijn zoon der mij, is er een erger geval geweest. De eerste dosis deed den lijdenden jongen man rustig slapen, met de medicijn werd voortgegaan, en schoon zijne buren en vrienden mij verzekerden dat hij niet verwacht werd te blijven leven, *heeft hij mij sints tweemalen* bezocht en getuigd van de goede uitwerking van de RHEUMATICURO en PILLEN.

De oude heer VAN DER WALT, van Reddersburg, is genezen met één bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvallei, Middelburg, K. K., kreeg onmiddelijk verligting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, Wonderboom, Burgersdorp, zijn ook genezen.—De uwe J. C. VAN ROOY.

Verkrijgbaar bij bijna alle Apothekers en Winkeliers in de Kolonie; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN GROOT OP AANZOEK.

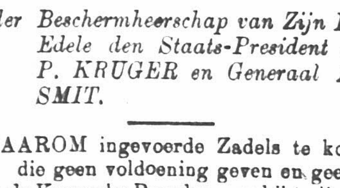

Onder Beschermheerschap van Zijn Hoog-Edele den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

WAAROM ingevoerde Zadels te koopen die geen voldoening geven en geenzins voor de Kaapsche Paarden geschikt zijn, terwijl men RUTTER's beroemde Koloniaal gemaakte INNES ZADELS kan bekomen. Deze Zadel is door de geheele Kolonie bekend, heeft gemakkelijke zitting, volle groote, destempeld en gewaarborgd volkomen te passen.

Probeert de Veren Zitting met Gomelasiek, zeer Gerieflijk.

A. T. RUTTER

24 DARLINGSTRAAT KAAPSTAD

PAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

BELANGRIJKE

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

Te Robert's Valley, Franschhoek,
AFD. DE PAARL.

In den Insolventen Boedel van **MARIA ELIZABETH HUGO** en overleden Echtgenoot **PETRUS JACOBUS HUGO.**

Op Zaturdag, 11 December aanst.

VASTGOED:

1. ZEKERE DRIE STUKKEN GRONDS, met de Gebouwen en Plantagies daarop, groot respectievelijk 2, 9 en 19 morgen.

2. ZEKER STUK GRONDS,, groot circa 230 morgen.

Deze gronden, gelegen annex elkander, en bekend als ROBERTS VALLEY, maken een der beste Eigendommen te Franschhoek uit, beplant met een fraaijen Wijngaard, prachtige Tuinen, groote Houtbosschen en Boomgaarden; uitmuntende Veeweide, met volop loopend Water. De Gebouwen bestaan uit fraai Woonhuis, grooten Wijnkelder, en de noodige Buitenvertrekken, alsook eenige Buitenhuisjes.

LOSGOED:

6 Stukvaten, 6 Kuipen, Pijpen, Okshoofden, Trap- en Onderbalies, Keldergereedschap, 2 Brandewijnketels, Boerderijgereedschap, eenige Beesten, 13 Leggers Wijn, restant van den laatsten Oogst, Huisraad, enz., enz.

F. J. BROERS,
J. J. DE VILLIERS, A.P. zn.,
Gezamenlijke Curatoren.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

JAMES ROBERTSON,

BIEDT TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN

LOODEN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GESLAGEN IJZEREN PIJPEN, ⅜ tot 2 duim
GEGOTEN PIJPEN, tot 6 duim, AARDEN PIJPEN tot 12 duim
DAM SLUIZEN, "Centrifugale" Pompen
KRUIWAGENS, WIJNGAARD SCHOFFELS
SIKKELS, ZEISEN.

ALSOOK,

BRANDRAM'S BLOEM VAN ZWAVEL,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

IJzer- en Hardewaren Pakhuizen,

PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Korte marktstraten, Kaapstad

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

EQUITABLE
Brandassurantie en Trustmaatschappij,

OPGERIGT 1844.

DIRCT UREN:

WelEd. heer W. G. ANDERSON, Voorzitter.
DE WEL-EDELE HEEREN

H. BEARD.	J. L. M. BROWN.	L. J. CAUVIN.
L. H. GOLDSCHMIDT, M.L.A.	W MARSH.	J. A. REID.
H. K. TREDGOLD.	G. SICHEL.	

Brandassurantie van iedere soort door de Kolonie, den Vrijstaat en de Transvaal zonder verwijl gesloten tegen billijke premiën.

N.B.—Woonhuizen Geassureerd tegen zeer Lage Prijzen.
Prompte Betaling van Vorderingen.

Agenturen opgerigt in al de voorname Steden en Dorpen in de Kolonie en omliggende Staten.

Voogdijbezigheid van elke soort ondernomen tegen Liberale Termen.

LET OP HET ADRES:—

Equitable Brandassurantie en Trustmaatschappi
ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.

W. Y. ELDRIDGE, Secretaris.

ZUID AFRIKAANSCHE
BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
van KAAPSTA (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - -	**£42,500**
Reserve Fonds - - - - -	**4,500**

DIRECTEUREN:

A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
J. W. SEARLE, Vice-Voorzitter.

H. C. MYBURGH	H. J. DE WET.
J B. BUISSINNE.	DR. ROUX.

A. VAN DER BIJL.

AUDITEUREN:

G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie **VOORSTELLEN** voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen Risiko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoord,

W. J. ASHBURNHAM, Secretaris.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN ZUID AFRIKA,

SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTEN

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co.

EETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster, enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz. de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Pleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

A. Fergusson & Co.'s BREADALBANE Highland Whiskey

Robertsons's Scotsche Whiskey en andere welbekende merken

Calcutta Produkten van iedere soort, waaronder Olie, Zakken, Tamarinden, Rijst, Salpeter, enz., enz.

Keurig assortiment Cigaren

Klappertjes

Brandram's beste B.B. Bloem van Zwavel

Vol assortiment Oliewaren.

J. C. STEIJTLER & CO.

Een Kapittel van Ongelukken.

DE volgende Ongelukken toonen het gevaar waaraan alle klassen zijn blootgesteld, en op de behoefte die er bestaat om zich tegen ongelukken te assureeren

DE HEER E. A. JONES.—De Kar waarin hij zat sloeg om te Baviaans Kloof, en hij bezeerd zijn been. Hij was geassureerd in de Commercial, en ontving £25 als vergoeding.

DE HEER WHITE.—Sneed zich in den arm door het barsten van een Sodawater Bottel. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £13 15s. als vergoeding.

DE HEER W. S. SMITH.—Stootte zijn scheen terwijl hij een trap opklom. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £37 10s. als vergoeding.

DE HEER CAMPION.—Bezeerde zijn been terwijl hij uit varen was. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £10 als vergoeding.

DE HEER M. SMUTS.—Had zijn schouder ontwricht terwijl hij voetbal speelde. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £3 als vergoeding.

DE HEER MUDIE.—Brak zijn enkel door het omslaan van een Kar. Was geassureerd in de Commercial en ontving £27 als vergoeding.

DE HEER C. REX, een Boer.—Een beet van een paard. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £5 als vergoeding.

DE HEER LANCE.—Bezeerde zijn voet onder het wiel van een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £4 6s. al vergoeding.

DE HEER C. MARAIS.—Bezeerde zijn voet onder een kar. Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £2 2s. als vergoeding.

DE HEER FRANK WEBBER.—Bezeerde zijn voet met een spoorwegongeluk nabij de Oran Rivier.—Hij was geassureerd in de Commercial en ontving £25 als vergoeding.

Voor ongelukken in het dagelijksch leven verassureert de

COMMERCIAL ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ (BEPERKT), TE KAAPSTAD.

DIRECTEUREN

WM. BERG, Voorzitter.	L. WIENER, L.W.V. Vice-Voorzitter.
J. W. ATTWELL	D. P. KRIJNAUW
H. C. VAN BREDA	P. MARAIS

E. J. EARP.

Voor Prospectussen en Aanzoeken voor Assurantie vervoege men zich bij de Agenten in al de voornaamste Steden of bij

A. W BROOKE SMITH, Secretaris.

DE WESTELIJKE PROVINCIE
ADMINISTRATIE en TRUSTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)

KANTOOR: HOEK VAN DE WALE- EN DE NIEUWESTRAAT
(Tegenover het St. George's Kathedraal, Kaapstad.)

DIRECTEUREN

De Wel-Ed. Heer P. MARAIS (Voorzitter).

De Wel-Ed. Heer D. P. KRIJNAUW	De WelEd Heer H. K. TREDGOLD
„ „ J. C. SMITH	„ „ G. SICHEL
„ „ CHARLES LEWIS, L.W.V.	„ „ MELK ROUX.

CURATOREN

De WelEd. Heer D. P. KRIJNAUW | De WelEd. Heer J. C. SMITH.

AUDITEUREN

De WelEd. Heer W RAWBONE | De WelEd. Heer S. TWYCROSS.

DEZE MAATSCHAPPIJ ONDERNEEMT:

1. Het spoedige te gelde maken en Liquideren van Insolvente en Geassigneerde Boedels.
2. De Administratie van Testato en Intestato Boedels.
3. De Agentuur voor Personen die de Kolonie verlaten.
4. Het Beleggen van Geld op Verband op Vastgoed of andere Goede Geapprobeerde Securiteit.
5. En algemeen het ondernemen van alle Agentschap en Voogdij Bezigheid die haar mag worden toevertrouwd.

Alle zaken aan de Maatschappij toevertrouwd zullen dadelijke en zorgvuldige attentie elangen.

MERRINGTON, Secretaris.

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN:

BRANDRAM'S BB BLOEM VAN ZWAVEL,

WINGERD SCHOFFELS, Spuiten	SCHAAPSCHAREN, Struisveer-Scharen
CRADLE ZEISEN, Sikkels	McDOUGALL'S SCHAPENDIP
VELD- en TUINHEKKEN	DAMSCHRAPERS, Pijpen voor Dammen
BLADKOPER, Geel do.	SLUISKRANEN, voor Dammen
KOPEREN KETELS, Hoofden en Bodems	REUZEL OLIE, Verf, Olie, Olijfolie
GEEL KOPER SOLDEERSEL, Blik	GEMENGDE VERF, gereed ten gebruike
ROTSZOUT, voor Vee	WIJNPOMPEN, Gomelastieken Pijpen.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad

De Paarlsche Bank.

PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852.

Nominaal Kapitaal...	£41,430
Opbetaald Kapitaal...	13,810
Reservefonds	11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorzitt
„ „ GIDEON JOUBERT, W.Zoon.
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK.
„ „ JACS. J. BLIGNAUT.
„ „ A. J. MARAIS, J.Zoon.
„ „ P. J. MALHERBE, GEO.Zoon.
„ „ GIDEON J. MALHERBE.
„ „ F. J. HUGO, SR.
„ „ M. D. MALHERBE, SR.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita; het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*
J. J. F. LE ROUX, Kassier.

"De Zuid Afrikaan" en "Volksvriend"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden Drie Volle Bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden te voren kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Adelaide - -	C. Callaghan.
Alice - -	Geo. Murray.
Aliwal Noord - -	J. J. Herfst.
Barrydale - -	D. Z. De Villiers.
Beaufort West - -	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bethulie - -	——
Boshof - -	Iz. de Villiers.
Bredasdorp - -	John Taljard.
Brits town - -	T. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp - -	Philip Snijman.
Colesberg - -	J. L. Knobel.
Ceres - -	Jos. Fourie
Caledon - -	J. Esterhuysen.
Calvinia - -	A. van Reenen.
Cradock - -	A. Metcalf.
Clanwilliam - -	J. H. Norgarb.
Dordrecht - -	J. S. Van Zijl.
Durbar - -	Lindenberg & Dreyer.
Diamantvelden - -	S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal	H. T. Buhrman
Embokotwa - -	T. Ernest Ja-nicke.
Franschhoek - -	J. C. le Roex.
Fraserburg - -	Geo. Hodgson.
Fauresmith - -	"Executeursk. & Trust Maatschappij.
George - -	J. Kretzen.
Goudine - -	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet - -	A. P. Van den Berg.
Heidelberg - -	P. W. J. Bosman.
Humansdorp - -	Chaboud & Yates.
Hanover - -	C. Nathan.
Hope Town - -	M. C. Louw.
Hopefield - -	D. M. Slabber.
Jacobsdal - -	J. W. B. De Villiers.
Knysna - -	P. Metelerkamp.
Korannaland - -	G. Schonken.
Kroonstad - -	H. J. Morkel.
Krakeelrivier - -	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand - -	H. P. van Heerden.
Maclean - -	——
Maraisburg - -	D. F. Marais.
Malmesbury - -	J. J. van Aarde. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg - -	J. L. Pretorius.
Murraysburg - -	G. S. Hauptfleisch.
Moddergat - -	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno - -	H. R. A. Path.
Mosselbaai - -	E. Meyer, N.zn.
Montagu - -	P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg - -	G. W. D. Rust.
Napier - -	E. G. Bell.
Natal - -	——
Namaqualand - -	J. G. Fischer.
Nazareth - -	P. J. Naudé.
Olifantsrivier - -	S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn - -	——
Paarl - -	T. Roos, T.zn. D J. A. van der Spuij
Pearston - -	A. J. Myburgh.
Petrusville - -	P. J. de Vaal.
Philadelphia - -	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown - -	R. Röper.
Piquetberg - -	J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg -	G. A. F. de Graaff.
Porterville - -	Geo. Laurence & Co.
Potchefstroom - -	C. M. Douthwaite.
Pretoria - -	Transvaal Executeursk
Prieska - -	P. J. van der Merwe Jr
Prins Albert - -	
Queenstown - -	——
Riversdale - -	L. H. Meurant.
Richmond - -	J. L. Conradie.
Riebeek West - -	F. Russouw.
Robertson - -	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel - -	D. Krige.
Somerset West - -	Johan Theunissen
Stellenbosch - -	W. J. de Kock.
Steynsburg - -	——
Swellendam - -	G. Reinecke.
Saldanhabaai - -	J. C. Stephan.
Schietfontein - -	— Sterrenberg.
Sutherland - -	C. A. Engela.
Somerset Oost - -	A. H. Hofmeyr
Tarkastad - -	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh - -	H. Fagan.
Uitenhage - -	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal) -	H. L. Neethling.
Uniondale - -	G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp - -	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg - -	D. P. v. d. Hever.
Villiersdorp - -	W. Roux.
Victoria West - -	J. B. Auret & Zoon.
Wijnberg - -	G. de Kock.
Winburg - -	A. Reeders.
Winterberg, F. Beaufort	R. Stavenhagen.
Wellington - -	F. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Willowmore - -	A. W. Dill.
Worcester - -	J. G. de Wet.
Wakkerstroom - -	D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND.—Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN OCTOBER 1864.

INGELIJFD BIJ ACTE VAN PARLEMENT No. 34, 1884.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer H. G. GREEFF, Voorzitter
„ „ T. A. J. LOUW, L.W.V.
„ „ G. W D. RUST
„ „ F. C. LOCHNER
„ „ Js. HODGES
„ „ A. G. WATERMEYER
„ „ P. RYAN.

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren
H. COSNETT. | H. R. B. GREEFF
B. WETHMAR,
Secretaris.

Directeuren vergaderen elken DINGSDAG voor het doen van Bezigheden.

Van Noorden & De Villiers

AFSLAGERS, COLLECTEURS,
Generale en Wets-Agenten
VENDU-KAMERS:
STRAND-STRAAT, KAAPSTAD.

Gedrukt en uitgegeven door JAN REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein, Kaapstad.